

BUDOWLANI

WOJEWÓDZTWO
MAŁOPOLSKIE

BIULETYN MAŁOPOLSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY
INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

Nr 3/2020 (81)

LIPIEC – SIERPIEŃ – WRZESIEŃ 2020 ISSN 1731-9110

W numerze m.in.:

- » Bez dróg nie ma rozwoju
- » Rewolucja w Prawie budowlanym
- » Domy na wodzie

Siedziba Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa przy ul. Czarnowiejskiej w Krakowie

„Budowlani” – biuletyn Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Redakcja: Zygmunt Rawicki

Rada Programowa

Biuletynu MOIIB Budowlani:

Przewodniczący Rady Programowej Gabriela Przysła – wiceprzewodnicząca Rady MOIIB

Członkowie Rady Programowej:

Karol Firek - przedstawiciel PZITB,
 Krystyna Korniak-Figa - przedstawiciel PZITS,
 Marta Kot - przedstawiciel SITWM,
 Grzegorz Mleczek - przedstawiciel SITPNIg,
 Jadwiga Petko - przedstawiciel Rady MOIIB,
 Zygmunt Rawicki – redaktor naczelny biuletynu,
 Karol Ryż - przedstawiciel ZMRP,
 Beata Toporska – przedstawiciel SITK RP,
 Krzysztof Wincencik – przedstawiciel SEP.

Wydawca: Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

30–054 Kraków, ul. Czarnowiejska 80, tel. 12 630–90–60, 630–90–61

Okładka: Walec z ekspozycji Muzeum Drogownictwa w Szczucinie

Druk: Drukarnia Ledyko Sp. z o.o.

Nakład: 11500 egzemplarzy

Data zamknięcia biuletynu: 20.09.2020 r.

Publikowane w Biuletynie „Budowlani” artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adjustacji tekstów oraz zmiany tytułów. Przedruk i wykorzystywanie opublikowanych materiałów może odbywać się wyłącznie za zgodą Redakcji.

Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Biuletyn MOIIB „Budowlani” dostępny jest także w wersji elektronicznej na stronie www.map.piib.org.pl

DYŻURY CZŁONKÓW PREZYDIUM RADY MOIIB

Nazwisko i Imię	Funkcja	Dyżur	
Boryczko Mirosław	przewodniczący	czwartek	15:00-16:00
Karczmarczyk Stanisław	wiceprzewodniczący	wtorek i czwartek	16:30-18:00 16:00-18:00
Przystał Gabriela	wiceprzewodnicząca	wtorek	17:00-18:00
Gabryś Elżbieta	sekretarz	wtorek	16:00-17:00
Skawiński Jan	członek	piątek	16:00-18:00

w Punkcie Informacyjnym w Nowym Sączu

Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa (MOIIB) w Krakowie

ul. CZARNOWIEJSKA 80, 30–054 KRAKÓW
 tel.: (12) 630–90–60, 630–90–61, fax: (12) 632–35–59
 e–mail: map@map.piib.org.pl
www.map.piib.org.pl
 biuro czynne poniedziałek, środa, piątek 9.00–14.00
 wtorek, czwartek 12.00–18.00
 Adres do korespondencji:
 Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Krakowie
 ul. Czarnowiejska 80, 30–054 Kraków

DYŻURY W PUNKTACH INFORMACYJNYCH MOIIB

Punkt Informacyjny Małopolskiej OIIB w Tarnowie

ul. Krakowska 11A (biurowiec Krakus III p., wejście od ul. Nowy Świat)
 tel. 14 626 47 18, e–mail: map-tarnow@map.piib.org.pl
 wtorek, czwartek – 15.30 – 17.30

Punkt Informacyjny Małopolskiej OIIB w Nowym Sączu

ul. Dunajewskiego 1, I piętro
 tel. 18 547 10 87, e–mail: map-nsacz@map.piib.org.pl
 piątek 16.00 – 18.00 dyżur członka Prezydium Rady MOIIB

Punkt Informacyjny Małopolskiej OIIB w Zakopanem

ul. Nowotarska 6 (II p.)
 tel. 18 201 35 74, e–mail: map-zakopane@map.piib.org.pl
 środa 16.00 – 18.00
 czwartek 13.00 – 15.00
 Przysła Gabriela – 4. środa miesiąca, godz. 17:00-18:00

Punkt Informacyjny Małopolskiej OIIB w Oświęcimiu

ul. ks. J. Skarbka 1
 tel. 33 842 60 34, e–mail: map-oswiecim@map.piib.org.pl
 wtorek, czwartek – 15.00 – 17.00

Ubezpieczenia OC, NW, Na Życie

Tel. (12) 630 90 60 lub 630 90 61 wewn. 313

DYŻURY PRZEWODNICZĄCYCH ORGANÓW MOIIB

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

w każdy parzysty czwartek miesiąca 15:00 - 17:00 w siedzibie Izby w Krakowie
 w każdy parzysty czwartek miesiąca 16:00 - 18:00 w Punkcie Informacyjnym w Tarnowie
 II i IV czwartek 16.00 - 18.00 w Punkcie Informacyjnym w Nowym Sączu

Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego

w każdy parzysty czwartek miesiąca 16:00 - 18:00 w siedzibie Izby w Krakowie

Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

w każdy pierwszy czwartek miesiąca 14:30 - 16:00 (w sprawach skarg i wniosków) w siedzibie Izby w Krakowie

Dyżur członka Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

w każdy czwartek w godz. 16:00 - 18:00 w siedzibie Izby w Krakowie
 oraz w Punktach Informacyjnych MOIIB:
 w Nowym Sączu wtorek 16:30 - 18:30
 w Tarnowie wtorek 15:30 - 17:30

Dyżur rady prawnego w zakresie uprawnień budowlanych

w każdy wtorek 16:00 - 18:00 w siedzibie Izby w Krakowie

Dyżury rady prawnego dla członków Małopolskiej OIIB

w każdy czwartek 17:00 - 18:00 w siedzibie Izby w Krakowie

Zespoły Orzekające

drugi i czwarty wtorek miesiąca (w sprawach członkowskich)

SPIS TREŚCI:

AKTUALNOŚCI

- Kalendarium MOIIB 5
- Co słycać w Małopolskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa? 6
KRAKÓW. Choć tryb zdalny jest nadal chętnie wykorzystywany, to biuro MOIIB powróciło w pełni do działań w formie i zakresie sprzed lockdownu
- MOIIB w liczbach 6
- Co w Krajowej Radzie?... 7
WARSAWA. W zdalnych zjazdach sprawozdawczych frekwencja przekraczała 90%, wskaźnik niespotykany na wcześniejszych spotkaniach. Obecne pokolenie inżynierów traktuje komputer jako uniwersalne i zarazem ulubione narzędzie pracy zawodowej.
- Nowe władze Politechniki Krakowskiej 7
KRAKÓW. Prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz – rektorem PK na kadencję 2020 – 2024, nowi prorektorzy oraz Pełnomocnik Rektora ds. kształcenia

GOŚĆ BUDOWLANYCH

- Bez dróg nie ma rozwoju 9
ROZMOWA. Mgr inż. Andrzej Kollbek ze Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczpospolitej Polskiej Oddział w Krakowie o kondycji stowarzyszenia, Ernestach, czyli komunikacyjnych „oskarach”, inwestycjach transportowych w regionie i wpływie pandemii na budowę tras drogowych i kolejowych

HISTORIA

- Ekspert, działacz, przywódca, przyjaciel 15
SYLWETKA. Marian Szeliński – specjalista o wielkiej wiedzy technicznej, ogromnych osiągnięciach zawodowych, z wykształcenia i zamiłowania historyk

BUDOWNICTWO NA ŚWIECIE

- Domy na wodzie 18
KAMBODŻA. Budownictwo nadwodne i nawodne na Półwyspie Indochińskim (część 1)

BUDOWNICTWO W POLSCE

- Drogi do rowerowego rajy 23
INFRASTRUKTURA DROGOWA. Kraków jest dziś prawdopodobnie jedynym miastem w Polsce, którego sieć głównych tras rowerowych spełnia wymagania określone w holenderskim podręczniku organizacji technicznej CROW

PRAWO

- Revolucja w Prawie budowlanym 27
LEGISLACJA. Od 19 września 2020 r. wchodzi w życie znowelizowane przepisy ustawy Prawo budowlane. Najważniejsze zmiany dotyczą projektu budowlanego oraz możliwości legalizowania samowoli budowlanej.

WYDARZENIA

- Forum Ekonomiczne 2020 31
KARPACZ. E-budownictwo – przełom w procesie inwestycyjno-budowlanym
- Epidemia nie wstrzymała inwestycji 32
KRAKÓW. XIV Forum Budownictwa - merytoryczna wymiana poglądów pomiędzy przedsiębiorcami, inżynierami i naukowcami

DOSKONALENIE ZAWODOWE

- Egzamin w czasach zarazy 33
UPRAWNIENIA BUDOWLANE. Aż 30 % kandydatów zrezygnowało z przystąpienia do egzaminu. To niewątpliwie skutek pandemii.

KONKURS

30. edycja budowlanych oskarżów 35
BUDOWA ROKU. W tym roku w gronie nagrodzonych znalazło się osiem obiektów z Małopolski. Sześć budów otrzymało nagrody I stopnia, a dwie nagrody II stopnia

ORGANIZACJE INŻYNIERSKIE

- Nowa prezes PZITB 38
OPOLE. Jednogłośnie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego. W kadencji 2020-2024 związek będzie działał pod kierunkiem prof. Marii Kaszyńskiej.
- Kolejna kadencja prezesa SITPNIg 39
AGH. Walne Zgromadzenie jednogłośnie udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału, a następnie wybrało władze i organy Oddziału na kadencję 2020 - 2024

PO GODZINACH

- Budowlani na manewrach 40
BOCHNIA. VII Mistrzostwa Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w strzelectwie

UBEZPIECZENIA

- Zakres ubezpieczenia - pytania i odpowiedzi 42
ERGO HESTIA. Autentyczne dylematy inżynierów. Rzeczywiste wyjaśnienia ubezpieczyciela

SZKOLENIA

- Plan szkoleń, kursów i seminariów organizowanych lub współorganizowanych przez Małopolską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa w IV kwartale 2020 roku 45

POŻEGNANIA

- Wspomnienie pośmiertne - Władysław Majka 50

STRUKTURA MOIIB

- Członkowie organów MOIIB 51

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy

Dobiegły końca wakacje. Większość z nas musiała skorygować plany urlopowe ze względu na pandemię. Mam nadzieję, że pomimo zagrożenia koronawirusem udało się Wam nabrać sił do nowych wyzwań, jakie z pewnością przyniosą najbliższe miesiące. Niepokojąco rosnąca liczba zachorowań na COVID-19 nie napawa optymizmem. Wirusolodzy ostrzegają przed znacznie większym jesiennym atakiem wirusa, a jednocześnie przedstawiciele rządu zapewniają nas, że nie dojdzie do kolejnego lockdownu, bo mógłby on okazać się zabójczy dla naszej gospodarki. Musimy nauczyć się funkcjonować w tej bardzo trudnej rzeczywistości.

Niepokojąco w ostatnich miesiącach wzrosła liczba osób, które żegnamy na zawsze. Między innymi w lipcu odszedł od nas w wieku 95 lat wspaniały konstruktor, jeden z założycieli Izby, prof. Stanisław Kuś. To niejedyny znakomity inżynier, którego żegnamy na łamach tego biuletynu.

Z powodu wirusa od marca 2020 szkolenia prowadzone są w trybie online. Trzeba obiektywnie powiedzieć, że ta forma szkoleń cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. W szkoleniach organizowanych przez różne Izby, realizowanych na platformie PIIB, bierze udział coraz więcej osób. Niestety, żadne szkolenie online czy zdalne zebranie nie zastąpi bezpośrednich spotkań, dyskusji, wymiany poglądów. Tego wszystkim nam bardzo brakuje. Człowiek jest istotą społeczną. Dopiero epidemia i konieczność izolacji uświadomiły nam wszystkim prawdziwe znaczenie tego poglądu filozoficznego. Mam nadzieję, że - zachowując wszystkie środki ostrożności - uda się nam zorganizować obchody Dnia Budowlanych zaplanowane na 10 października w Operze Krakowskiej.

Dużym wyzwaniem dla Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej i biura jest zorganizowanie dwóch sesji egzaminacyjnych na uprawnienia budowlane. Sesja wiosenna została przeniesiona na wrzesień, a jesienna na grudzień. W najbliższym czasie czeka nas wiele nowego. 19 września wchodzi w życie zmienione przepisy Prawa budowlanego z lutego br. oraz nowe rozporządzenie dotyczące szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. Czas pokaże, czy przyniosą one oczekiwane ułatwienia.

Na początku sierpnia na stanowisko p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego została powołana Dorota Cabańska. Pani minister w zdecydowany sposób przystąpiła do cyfryzacji procesu inwestycyjnego. Pierwsze efekty mają być widoczne do końca roku.

Wszystkim Koleżankom i Kolegom życzę dużo zdrowia i mimo wszystko optymizmu.

Kalendarium MOIIB

- 02.07.2020 Zebranie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego MOIIB
- 07.07.2020 Spotkanie z prezesami stowarzyszeń naukowo-technicznych w Domu Technika w Krakowie (M. Boryczko)
- 14.07.2020 Zebranie Zespołu Orzekającego ds. Członkowskich nr 1
- 21.07.2020 Zebranie Zespołu Problemowego ds. Działań Samopomocowych
- 28.07.2020 Zebranie Zespołu Orzekającego ds. Członkowskich nr 2
- 29.07.2020 Zebranie Prezydium Rady Krajowej PIIB (online) (Z. Rawicki)
- 30.07.2020 Zebranie Zespołu Problemowego ds. Ustawicznego Doskonalenia Zawodowego
- 18.08.2020 Zebranie Prezydium Rady MOIIB
- 27.08.2020 Zebranie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej MOIIB
- 02.09.2020 Zebranie Krajowej Rady PIIB (M. Boryczko, S. Karczmarczyk, Z. Rawicki)
- 03.09.2020 Rozdanie nagród w XXX Ogólnopolskim Konkursie „Budowa Roku” (M. Boryczko)
- 03.09.2020 Zebranie Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej MOIIB
- 04.09.2020 Egzamin pisemny na uprawnienia budowlane w sesji WIOSNA'2020
- 06.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej
- 07.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do kierowania robotami budowlanymi
- 08.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do kierowania robotami budowlanymi
- 08.09.2020 Zawody Strzeleckie o Puchar Przewodniczącego MOIIB (M. Boryczko, J. Strzałka, G. Przysiał)
- 08-10.09.2020 Forum Ekonomiczne w Karpaczu (M. Boryczko)
- 08.09.2020 Zebranie Zespołu Orzekającego ds. Członkowskich nr 1
- 09.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do kierowania robotami budowlanymi
- 11.09.2020 Gala Nagród Stowarzyszenia Budowniczych Domów i Mieszkań (M. Boryczko)
- 11.09.2020 Forum Budownictwa – Politechnika Krakowska (M. Boryczko)
- 12.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych do projektowania oraz projektowania i kierowania robotami budowlanymi
- 13.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych do projektowania oraz projektowania i kierowania robotami budowlanymi
- 13.09.2020 51. Krajowy Zjazd Delegatów PZITB (M. Boryczko)
- 14.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych do kierowania robotami budowlanymi
- 15.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych do kierowania robotami budowlanymi
- 15.09.2020 Zebranie Komisji PIIB ds. współpracy ze SNT (online) (Z. Rawicki)
- 18.09.2020 Egzamin ustny na uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do projektowania i projektowania i kierowania robotami budowlanymi

Elżbieta Gabryś

Co słyhać w Małopolskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa?

KRAKÓW. Choć tryb zdalny jest nadal chętnie wykorzystywany, to biuro MOIIB powróciło w pełni do działań w formie i zakresie sprzed lockdownu

Trwający czas pandemii nadal determinuje uwarunkowania i formy wielu działań naszej Izby. Choć tryb zdalny jest nadal chętnie wykorzystywany, to biuro MOIIB powróciło w pełni do działań w formie i zakresie sprzed lockdownu.

Zapewniamy spełnienie wymaganego reżimu sanitarnego dla osób zainteresowanych osobistym kontaktem z członkami organów Izby lub pracownikami biura w naszej siedzibie. Odbywają się również systematycznie tradycyjne dyżury przedstawicieli organów i prowadzone są konsultacje oraz porady prawne. Także organy i zespoły problemowe powróciły do tradycyjnej formy obrad, chociaż nadal wykorzystywane są (szczególnie w przypadkach organów, w posiedzeniach których udział bierze większa liczba uczestników) - forma wideokonferencji.

Na bieżąco reagujemy na zmiany sytuacji epidemicznej, dostosowując formy działania. W związku ze wzrostem zachorowań na COVID-19 i związanym z tym zwiększonym zagrożeniem epidemicznym na terenie Nowego Sącza oraz powiatu nowosądeckiego, uwzględniając wnioski osoby odpowiedzialnej za prowadzenie Punktu Informacyjnego w Nowym Sączu, Prezydium Okręgowej Rady podjęło w sierpniu decyzję o czasowym zawieszeniu działania Punktu. Z tego samego względu postanowiono także o czasowym zawieszeniu działania Zespołu Orzekającego nr 2, eliminując konieczność odbywania podróży z Nowego Sącza członków tego Zespołu.

Chociaż ograniczone są obecnie możliwości organizacji szkoleń czy konferencji naukowo-technicznych, to nie brakowało w trzecim kwartale bardzo zróżnicowanych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Przedstawialiśmy informacje o wielu propozycjach szkoleń online, a także o tradycyjnych formach spotkań szkoleniowych.

Nie wszystkie jednak planowane wcześniej przedsięwzięcia doszły do skutku. Nie odbyło się, ze względu na sytuację epidemiczną, tradycyjne coroczne spotkanie regionalnych organizacji budowlanych, tzw. Małej Grupy Wyszehradzkiej V4, którego mieliśmy być gospodarzami. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku będziemy mogli gościć przedstawicieli zaprzyjaźnionych izb i związków ze Słowacji, Czech i Węgier i tradycyjnie bardzo interesująco dyskutować o ważnych dla środowiska sprawach, wymieniając cenne doświadczenia.

W ramach współpracy ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, 7 lipca odbyło się spotkanie przewodniczącego Okręgowej Rady i przedstawicieli Prezydium Rady z przedstawicielami stowarzyszeń naukowo-technicznych. Spotkanie zapoczątkowało przygotowania do parafowania zaktualizowanego porozumienia o współpracy. Spotkanie posłużyło także rozmowom o organizacji szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Szczegółowe

rozmowy na temat porozumienia zaplanowano w miesiącach jesiennych.

Prezydium Okręgowej Rady na zebraniu, w formie wideokonferencji, które odbyło się 18 sierpnia br., podjęło 7 uchwał, które dotyczyły zatwierdzenia pomocy finansowej dla członków MOIIB, refundacji kosztów zakupu wydawnictw naukowo-technicznych i uczestnictwa w imprezach naukowo-technicznych oraz wspomnianego już wcześniej czasowego zawieszenia działalności Punktu Informacyjnego w Nowym Sączu i Zespołu Orzekającego nr 2. Zdecydowano o zakupie kalendarzy dla członków MOIIB na 2021 rok. Ponadto podjęto decyzje o objęciu honorowym patronatem dwóch imprez: Konferencji Naukowo-Technicznej pt. Nowoczesne technologie w projektowaniu, budowie i eksploatacji infrastruktury drogowej miast, metropolii i regionów NOVDRÓG'2021 – planowanej na marzec 2021 r., a także XXXIII Ogólnopolskich Obrad Seniorów PZITB.

ELŻBIETA GABRYŚ

SEKRETARZ OKRĘGOWEJ RADY MOIIB

MOIIB w liczbach

Według stanu na 20 września 2020 roku w naszej Małopolskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa zarejestrowanych było 20032 osób, w tym: 11632 czynnych członków, 2224 członków, którzy zostali zawieszani na własną prośbę lub z powodu nieopłacenia składek członkowskich ponad 6 miesięcy, 5911 skreślonych członków i 265 kandydatów na członków.

Podział na branże czynnych członków był następujący:

• konstrukcyjno – budowlana (BO) –	6226	- 53,52%,
• mostowa (BM) –	291	- 2,50%,
• drogowa (BD) –	728	- 6,26%,
• instalacji sanitarnych (IS) –	2225	- 19,13%,
• instalacji elektrycznych (IE) –	1730	- 14,88%,
• wodno – melioracyjna (WM) –	104	- 0,90%,
• kolejowa (BK) –	246	- 2,11%,
• telekomunikacyjna (BT) –	61	- 0,52%,
• wyburzeniowa (BW) –	3	- 0,03%,
• hydrotechniczna (BH) –	18	- 0,15%.

ZYGMUNT RAWICKI

Stanisław
Karczmarczyk

Co w Krajowej Radzie?...

WARSZAWA. W zdalnych zjazdach sprawozdawczych frekwencja przekraczała 90%, wskaźnik niespotykany na wcześniejszych spotkaniach. Obecne pokolenie inżynierów traktuje komputer jako uniwersalne i zarazem ulubione narzędzie pracy zawodowej.

Już trzy kolejne posiedzenia Krajowej Rady i Zjazdy sprawozdawcze Delegatów na szczeblach izb okręgowych oraz na szczeblu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa odbywały się w trybie zdalnym. Na niedawnym, wrześnieim zebrań Krajowej Rady podsumowano przebieg Zjazdów Sprawozdawczych Izb Okręgowych i Zjazd Krajowy.

Okazało się, że w zdalnych formach zjazdów sprawozdawczych frekwencja przekraczała 90%, co należy ocenić jako bardzo wysoki wskaźnik uczestnictwa – niespotykany na wcześniejszych zjazdach. Wynika stąd, że obecne pokolenie

inżynierów traktuje komputer jako uniwersalne i zarazem ulubione narzędzie pracy zawodowej oraz narzędzie wszelkich form kontaktów w otoczeniu zawodowym i towarzyskim.

Jednym z ważniejszych tematów ostatniego posiedzenia Krajowej Rady były zagadnienia BIM. Już po raz trzeci w tej kadencji Krajowa Rada podejmowała decyzję o zmianach w obsadzie Zespołu ds. BIM. Obok zagadnień doskonalenia zawodowego jest to temat, którego znaczenie w sposób nieunikniony będzie nurtować środowisko inżynierskie. Jest to bowiem nie tylko problem szkolenia w celu opanowania nowych metod projektowania, realizacji inwestycji oraz użytkowania budowli i budynków. Jest to

również problem wyposażenia zespołów projektowych w odpowiednie programy do obliczania i graficznego opracowania projektów oraz stworzenia wygodnych form dostępu do tych programów. Jako samorząd skupiający praktycznie w całości środowisko inżynierskie mamy możliwości wpływania na te problemy i musimy to racjonalnie wykorzystać. Już przed kilku laty władze Krajowej Rady podejmowały próbę nakierowania uwagi resortu budownictwa na znaczenie tej technologii dla budownictwa. Z reakcji ówczesnych władz resortu wynikało, że musimy sobie radzić sami jako samorząd zawodowy.

STANISŁAW KARCZMARCZYK

Nowe władze Politechniki Krakowskiej

KRAKÓW. Prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz – rektorem PK na kadencję 2020 – 2024, nowi prorektorzy oraz Pełnomocnik Rektora ds. kształcenia

8 lipca 2020 r. odbyły się wybory rektora Politechniki Krakowskiej na kadencję 2020–2024. Nowym rektorem został wybrany prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz.

Nowy rektor z Politechniką Krakowską jest związany od prawie 50 lat. Studia na Wydziale Architektury ukończył w 1978 r. W tym samym roku rozpoczął pracę w Zakładzie Rysunku, Malarstwa i Rzeźby na Wydziale Architektury PK, którym kierował od 2011 roku. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1987 r. na podstawie rozprawy poświęconej architekturze okresu międzywojennego i zagadnieniom konserwatorskim. W 2005 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych. Tytuł profesora nauk technicznych otrzymał w czerwcu 2018 r., a jego książka profesorska dotyczyła zmian użytkowania obiektów sakralnych („Adaptive Reuse of Sacred

Prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz

Fot. Politechnika Krakowska

Buildings”). W dwóch ostatnich kadencjach był prorektorem do spraw ogólnych Politechniki.

Główne obszary zainteresowań badawczych prof. Białkiewicza dotyczą architektury modernistycznej, roli rysunku

w działalności architektów, zachowania dziedzictwa architektonicznego, procesów nadawania zabytkom architektury współczesnych funkcji, w tym zjawiska desakralizacji obiektów zabytkowych. Jest autorem lub współautorem 125 publikacji naukowych w czasopiśmie krajowych i międzynarodowych oraz 3 monografi.

Równolegle do działalności badawczej i dydaktycznej na uczelni pracował jako architekt. Jest autorem lub współautorem ponad 180 zrealizowanych projektów, w tym ponad 50 realizacji kościołów i obiektów sakralnych w Polsce (największa to kościół z zespołem klasztornym oo. Paulinów w Toruniu), na Ukrainie, Łotwie, w Kamerunie, na Węgrzech, Chorwacji, Republice Południowej Afryki, Słowacji. Równie istotnym kierunkiem jego działań architektonicznych są realizacje konserwatorskie (m.in. na Jasnej Górze w Częstochowie i Skalce w Krakowie). Należy do międzynarodowych stowarzyszeń działających w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego, takich jak: ICOMOS, DOCOMOMO, ReUSO, SKZ. Jest członkiem branżowych organizacji architektonicznych i budowlanych: SARP, MOIA, Rady Naukowej Galicyjskiej Izby Budownictwa, a także członkiem Międzynarodowego Instytutu ds. Edukacji Inżynierów WIETE w Melbourne.

Istotnym obszarem działalności akademickiej prof. Białkiewicza jest dydaktyka (w zakresie obrazowania architektury i tworzenia jej reprezentacji, projektowania, konserwacji zabytków i historii sztuki). Jest promotorem 3 prac doktorskich, licznych dyplomów magisterskich. Bierze czynny udział w krajowej i międzynarodowej współpracy naukowo-dydaktycznej. Występował na ponad 70 konferencjach naukowych, m.in. w Nowym Jorku, Cottbus, Budapeszcie, Barcelonie, Florencji, Moskwie, Mexico City, Stambule, Kolonii, Quebecu, Singapurze, Xian,

Fot. Jan Zych

Bangkoku, Atenach. Doświadczenie związane z organizacją i zarządzaniem uczelnią pogłębił we współpracy z uczelniami polskimi i zagranicznymi z Włoch, Niemiec, Austrii i Rosji.

Wraz z nowym rektorem prof. Andrzejem Białkiewiczem we władzach uczelni znaleźli się nowi prorektorzy i pełnomocnik.

Prorektorami zostali:

- ds. nauki: prof. dr hab. inż. Dariusz Bogdał z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej,
- ds. kształcenia: dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK z Wydziału Mechanicznego,
- ds. ogólnych: dr hab. inż. arch. Tomasz Kapecki, prof. PK z Wydziału Architektury,

– ds. studenckich: dr inż. Marek Bauer z Wydziału Inżynierii Lądowej.

Pełnomocnikiem–koordynatorem w obszarze kształcenia został dr inż. Otmar Vogt z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej.

Zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce prorektorów powołuje rektor, wyznaczając jednocześnie zakresy ich kompetencji.

Nowe władze uczelni rozpoczęły swą kadencję 1 września.

Nowemu kierownictwu Politechniki Krakowskiej serdecznie gratulujemy i życzymy udanej kadencji!

REDAKCJA BIULETYNU „BUDOWLANI”

Fot. Jan Zych

Bez dróg nie ma rozwoju

ROZMOWA. Mgr inż. Andrzej Kollbek ze Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczpospolitej Polskiej Oddział w Krakowie o kondycji stowarzyszenia, Ernestach, czyli komunikacyjnych „oskarach”, inwestycjach transportowych w regionie i wpływie pandemii na budowę tras drogowych i kolejowych

- Ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji jest Pan związany od 1978 r. Obecnie Pełni Pan funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Krakowskiego Oddziału SITK, ale w ciągu tych ponad 40 lat był Pan już prezesem oddziału, kilkakrotnie wiceprezesem i z tytułu doświadczenia – jak nam powiedziano w stowarzyszeniu – ma Pan najlepszą wiedzę na temat SITK i znakomity ogląd na sytuację w dziedzinie inwestycji komunikacyjnych w regionie. I stowarzyszenie, i rozwój transportu mają się dobrze?

- Mogę śmiało powiedzieć, że tak. Przeżywamy boom w inwestycjach, mamy dostęp do najnowszych technologii w budownictwie i zarządzaniu, a kadra inżynierska ma kontakt z zagranicznymi doświadczeniami i jest na światowym poziomie. Stowarzyszenie jest platformą, gdzie inżynierowie mogą zdobywać dodatkową wiedzę i wymieniać swoje doświadczenia. Zarówno inwestycje komunikacyjne, jak i nasze stowarzyszenie naukowo-techniczne są w dobrej kondycji.

- Drogi szybkiego ruchu, autostrady, mosty, tunele, estakady, wiadukty, koleje dużych prędkości, metro – to znaki naszych czasów. Nie ma drugiej dziedziny budownictwa, która w ostatnich dekadach rozwijałaby się w takim tempie, jak infrastruktura komunikacyjna. Czy moc inwestycji komunikacyjnych przekłada się na siłę Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji?

- Skala obecnych inwestycji komunikacyjnych jest bezprecedensowa w całej historii naszego kraju. Do realizacji takich ogromnych wyzwań niezbędna jest wyszkolona kadra inżynierska, a ta wymaga ciągłego kształcenia, w czym nasze stowarzyszenie specjalizuje się od lat. Jesteśmy też ekspertami i wykonujemy opracowania dla administracji drogowej, firm wykonawczych czy prywatnych inwestorów. Do stowarzyszenia

Mgr inż. Andrzej Kollbek

Za najważniejszą inwestycję komunikacyjną ostatniego 30-lecia uznałbym budowę autostrady A-4 ze Śląska do granic z województwem podkarpackim. Była to pierwsza autostrada budowana po wojnie i pierwsza, która przekroczyła Wisłę w drodze z zachodu na wschód.

należą inżynierowie z wielu specjalności i z różnym stażem zawodowym, co pozwala sprostać wymaganiom nawet w najtrudniejszych wyzwaniach. Oddział w Krakowie należy do najaktywniejszych i najlepszych Oddziałów SITK w Polsce, co potwierdzają liczne wyróżnienia.

- 5 września 1946 r. 167 kolejarzy i drogowców założyło w Krakowie regionalny oddział SITK, jeden

z dziewięciu w powojennej Polsce. Imponująca liczba członków-założycieli zważywszy na dojmującą szczupłość kadry technicznej w zniszczonym wojną kraju. Dziś taka liczba członków to marzenie wielu stowarzyszeń. Ilu członków po blisko 75 latach od powstania liczy krakowski oddział SITK? Jaką liczbę specjalistów od komunikacji skupiają wszystkie oddziały okręgowe?

- Swoją najlepszą okres, jeśli chodzi o liczebność, stowarzyszenia, rzeczywiście, mają już za sobą. Nie liczba jednak świadczy o sile SITK, ale jakość, czyli kompetencje naszych członków. Najlepszy okres to lata 70. – 90. ubiegłego wieku. Kiedy w Polsce utworzono izby budownictwa, do których przynależność jest obowiązkowa (jeśli się chce wykonywać samodzielne funkcje techniczne), to zainteresowanie stowarzyszeniami branżowymi wyraźnie spadło. Ale nie spadło do zera i wciąż zapisują się do nas absolwenci studiów technicznych. Obecnie Oddział Krakowski SITK skupia 450 członków zrzeszonych w 13 kołach, a w całym kraju jest nas 6040 w 28 oddziałach.

- Z zainteresowaniem przyjrzałam się wykresom ilustrującym strukturę wiekową członków SITK. Grupą ewidentnie dominującą wśród działaczy stowarzyszenia są osoby w wieku 61 – 65 lat. Czy dopiero po 60. u inżynierów uaktywnia się gen społecznikowski? Jeśli ktoś zwiąże się ze stowarzyszeniem, to na całe życie? Tak można sądzić na podstawie danych wskazujących, że macie członków nie tylko po 80., ale także po 90. roku życia.

- Bakcyla społecznikowskiego nabywa się przez całe życie. U większości dojrzewa powoli, aby ujawnić się w wieku okołooptymalnym. Wtedy bowiem mamy tyle doświadczeń zawodowych, że mamy czym się dzielić z młodszymi kolegami. Członkami naszego stowarzyszenia zostają najczęściej młodzi ludzie, którzy do końca swojej zawodowej kariery związani są z naszą organizacją. Nie oznacza to, że

również w późniejszym wieku nie można dołączyć do SITK. Fakt, że dominującą grupą są 60-latkowie, wykorzystujemy do tzw. sztafety pokoleń - przekazujemy swoją wiedzę naszym młodszym kolegom. Patrząc na ich rozwój mamy ogromną satysfakcję, a i my korzystamy z ich umiejętności w zakresie nowych technologii czy technik cyfrowych.

Jeśli chodzi o naszych nestorów, to po zakończeniu aktywności zawodowej, gdy nie są już związani z kołami w dużych zakładach pracy, zrzeszają się w Kołach Seniorów. Te jednostki działają w oddziałach samodzielnie, mają swoje plany pracy, organizują wycieczki, spotkania, dzielą się swoimi doświadczeniami i wiedzą historyczną. W sytuacjach losowych zawsze mogą liczyć na wsparcie finansowe stowarzyszenia. Seniorzy mają poczucie przynależności do naszej inżynierskiej rodziny. Świątujemy ich jubileusze zawodowe i prywatne. W ub.r. jeden z naszych członków obchodził swoje 95. urodziny. Obecność nestorów buduje wśród młodych inżynierów szacunek do osób starszych, do ich dorobku zawodowego, a tym samym do naszej profesji, która ma przecież konkretne historyczne zakorzenienie. W ten sposób w praktyce realizujemy ideę, która zawiera się w słowach Józefa Piłsudskiego: „Kto nie szanuje i nie ceni swojej przeszłości, ten nie jest godzien szacunku, terażniejszości ani prawa do przyszłości”. Aktualnie wśród naszych członków są 84 osoby powyżej 70. r.ż., w tym 2 w wieku 89 lat.

- A co z młodzieżą? Przedstawiciele wszystkich stowarzyszeń żalą się, że bardzo trudno zachęcić młode kadry

Najbardziej widowiskowym i niezbędnym sprzętem do układania warstw podbudowy i mas bitumicznych był i jest walec drogowy

Wraz z napływem środków z Unii Europejskiej nie tylko nastąpiło przyspieszenie inwestycji transportowych, ale również wzrosły wymagania jakościowe oraz standardy realizacji i nadzoru.

do działania w stowarzyszeniach naukowo-technicznych.

- I tak, i nie - młode pokolenie rzeczywiście jest inaczej wychowane i bardziej

nastawione na indywidualizm, ale mamy sposoby, aby do nich dotrzeć. Po pierwsze, mamy koło SITK przy Politechnice Krakowskiej, które aktywnie działa i zaprasza do współpracy studentów 3. i 4. roku studiów. Sam tak zacząłem kontakty z SITK. Po drugie, jesteśmy organizatorami corocznego konkursu na najlepsze prace dyplomowe w dziedzinie komunikacji. Tu biorą udział najlepsi z najlepszych, a my wykorzystujemy ten kontakt do zainteresowania uczestników konkursu naszą ofertą współpracy. No i wreszcie, gdy ci młodzi ludzie trafiają do zakładów pracy, miejscowe koła SITK również otaczają ich "opieką", przedstawiając możliwość wpięcia się i działania w naszej organizacji. Obecnie grupa "młodzieży" to 23 osoby w wieku do 30 lat.

- Jakie są główne zadania i formy działalności SITK?

- Skupiamy się na kontaktach w celu wymiany doświadczeń i ustawicznego kształcenia. Zapewniamy możliwość zdobywania najnowszej wiedzy praktycznej i teoretycznej, współpracując z kadrą naukową oraz wiodącymi firmami wykonawczymi i zarządzającymi. Większość tych kontaktów odbywa się w czasie organizowanych przez nasze stowarzyszenie konferencji naukowo-technicznych oraz seminariów. Drugim kanałem przekazywania wiedzy są czasopisma branżowe, w których publikowane są artykuły i informacje zawodowe. Trzecim jest nasza współpraca z Małopolską Izbą Inżynierów Budownictwa. Mamy też na celu integrację środowiska, którą realizujemy poprzez wyjazdy techniczne na

Dawnej większość prac wykonywano siłą mięśni ludzkich

budowy oraz do ciekawych dla inżynierów miejsc. Ważna jest też popularyzacja osiągnięć środowiska komunikacyjnego zarówno w czasopiśmie branżowych, jak i codziennych, monografiach, a także poprzez naszą stronę internetową, gdzie zawarte są wszystkie niezbędne dane organizacyjne i bieżące informacje, m.in. o konferencjach, konkursach, wyjazdach czy imprezach. Jak wspomniałem wcześniej, pamiętamy o naszych nestorach, którym organizujemy rocznicowe spotkania jubileuszowe i benefisy. Całość naszych działań jest przedstawiana w cyklicznych Informatorach bogato zdobionych zdjęciami z bieżących wydarzeń.

- Skąd stowarzyszenie pozyskuje środki na swoją działalność?

- SITK jest stowarzyszeniem działającym całkowicie w oparciu o środki własne. Pochodzą one z naszych ośrodków eksperckich, szkoleń oraz organizacji konferencji. Są też składki organizacyjne, które jednak nie stanowią podstawy finansowej działalności.

- Chciałbym, aby w kilku zdaniach przybliżył Pan kolegom z innych stowarzyszeń ideę komunikacyjnych „oskarów”, czyli Ernestów. Sam Pan jest również laureatem tej prestiżowej nagrody. Trudno było ją zdobyć?

- Kiedy zbliżała się 100. rocznica śmierci inż. Ernesta Malinowskiego, który wybudował w Andach kolej prowadzącą przez najwyższą przełęcz Ticlio (4818 m n.p.m.), powstała inicjatywa uczczenia tej rocznicy wybudowaniem pomnika na wymienionej przełęczy. Pomnik powstał i został odsłonięty w lipcu 1999 roku. Jego miniaturowe stały się w naszym stowarzyszeniu najważniejszą nagrodą dla najbardziej aktywnych członków organizacji. Aby ją zdobyć, trzeba się wykazać znaczącymi osiągnięciami w SITK oraz na polu zawodowym. Dopiero suma tych dokonań zasługuje na uwagę kapituły, która przyznaje to wyróżnienie. Z pewnością jest to dla inżyniera bardzo mocne uznanie jego roli w środowisku komunikacyjnym. Konkurencja jest bardzo duża i mimo bardzo wielu dokonań, w które włożyłem mnóstwo wysiłku, udało mi się zdobyć statuetkę dopiero za drugim podejściem, a więc łatwo nie było.

- Od kilku kadencji regionalny oddział SITK jest świetnie zarządzany kobiecą ręką. To znak czasów? Skoro panie pojawiły się na fotelu prezesa,

Układanie warstw podbudowy i mas bitumicznych

Kiedyś projektowanie trwało rok do 1,5 roku, a realizacja trwała 4-6 lat (w przypadku braku materiałów nawet dłużej), a dziś projektowanie trwa nawet 10 lat, a wykonanie około 2.

to zapewne istotnie rośnie ich liczba wśród członków stowarzyszenia?

- Rzeczywiście, przez dwie kolejne kadencje w naszym Oddziale rządzą kobiety. Obecnie prezesuje nam mgr inż. Józefa Majerczak, w poprzedniej kadencji szefowała SITK dr hab. Lidia Żakowska, prof. Politechniki Krakowskiej. To tylko potwierdzenie roli kobiet inżynierów w rozwoju i zarządzaniu branżą komunikacyjną. Zdobyły uznanie członków swoją postawą, wiedzą, dyscypliną i umiejętnościami sprawnego zarządzania. Powierzenie im tej roli jest jak najbardziej zasłużone. Coraz więcej studentek mamy na uczelniach technicznych, następnie na placach budów, a więc i w stowarzyszeniach naukowo-technicznych. Taka kolej rzeczy.

- Od wielu lat przewodniczy Pan Inżynier Sądowi Konkursowemu na najlepsze prace dyplomowe studentów krakowskich uczelni technicznych. Czy nasuwa się Panu jakaś refleksja na temat poziomu kształcenia inżynierów komunikacji różnych specjalności?

- Minęło już 25 lat, jak pod moim nadzorem, jako przewodniczącego Sądu Konkursowego, oceniamy prace dyplomowe z dziedziny komunikacji absolwentów uczelni krakowskich. Zgłoszenia napływają z Politechniki Krakowskiej, AGH oraz UJ i Akademii Sztuk Pięknych.

Konkursy były przeglądem aktualnych tendencji w dziedzinie techniki, zainteresowań studentów i możliwości edytorskich, które zmieniały się w ciągu tego ćwierćwiecza. Zmienił się też sposób kształcenia, wprowadzono licencjat, co spowodowało zmiany w regulaminie konkursu. Moim zdaniem wcześniejsze prace magisterskie były bardziej pracochłonne, bardziej przeglądowe i bardziej "wypieszczone". Obecnie objętość prac magisterskich i licencjackich znacząco zmalała, a tematy prac są mniej przekrojowe, skupione na bardzo szczegółowych zagadnieniach. Poziom prac jest zróżnicowany i każdego roku trafiają się zarówno prace wybitne, jak i przeciętne.

- Czy bardzo duża liczba inwestycji drogowych i kolejowych przekłada się na popularność kierunków kształcących inżynierów transportu?

- Jest, niestety, z tym problem. To wymagający zawód i trzeba mieć pewną determinację oraz ścisły umysł. Znakiem braku dużego zainteresowania kształceniem w kierunku inżynierskim o specjalności drogowej czy kolejowej jest likwidacja ostatniej klasy o profilu drogowym w krakowskich technikumach. Można za to zauważyć wzrost zainteresowania kształceniem w zakresie zarządzania transportem, ekonomią procesów zarządzania. Jak widać, duże zapotrzebowanie na kadre

inżynierską w obecnym bardzo intensywnym rozwoju komunikacyjnym kraju nie do końca przekłada się na wzrost chętnych do pracy w roli inżyniera.

- Porozmawiajmy o wspomnianych inwestycjach. Jeszcze niedawno był Pan Inżynier zastępcą dyrektora ds. inwestycji w oddziale GDDKiA w Krakowie. Czy pokusiłby się Pan o wskazanie najważniejszej inwestycji drogowej lub kolejowej w Małopolsce w ostatnim 30-leciu?

- Moim zdaniem cały wysiłek w inwestycjach komunikacyjnych w Małopolsce w ostatnim okresie jest wart uznania. Długa cezura czasowa, jaką Pani wyznaczyła, daje ogromny materiał do przemyśleń. Po zastanowieniu uznałbym za najważniejszą inwestycję budowę autostrady A-4 ze Śląska do granic z województwem podkarpackim. Była to pierwsza w Polsce autostrada budowana po wojnie i pierwsza, która przekroczyła Wisłę w drodze z zachodu na wschód.

A-4 była budowana w różnych epokach: od socjalizmu do obecnych czasów i stanowiła wyzwanie dla kadry inżynierskiej, poczynając od projektu, poprzez realizację, aż po zarządzanie. Każdy, kto brał w tej inwestycji udział, może być dumny i spełniony jako inżynier.

- Które lata to okres inwestycji drogowych na wielką skalę?

- Polska przez wiele lat nie inwestowała intensywnie w rozwój sieci drogowej, więc w stosunku do rozwoju motoryzacji były spore zaległości. Robiło się co prawda analizy i studia trasowe, ale dopiero środki z Unii Europejskiej spowodowały wyraźne przyspieszenie inwestycji. Również wraz ze środkami z Unii Europejskiej wzrosły wymagania jakościowe oraz standardy realizacji i nadzoru. Niestety, polski rynek wykonawców nie był gotów na tak wielkie wyzwania i większość inwestycji prowadziły firmy zagraniczne, które jako podwykonawców zatrudniały nasze rodzime przedsiębiorstwa. Skutek był taki, że przedsiębiorstwa polskie nie były głównymi beneficjentami środków unijnych i nie gromadziły kapitału pozwalającego na konkurowanie z kapitałem zachodnim. Plusem natomiast było wprowadzenie nowych standardów jakości przy zarządzaniu budowami oraz nowych technologii.

- Dlaczego inwestycje drogowe postępują w tak ślamazarnym tempie? O północnej obwodnicy Krakowa

Węzeł Zielonki - wizualizacja

W Małopolsce inwestycją, która ma największą koncentrację problemów technicznych, jest odcinek drogi krajowej S7 z Lubnia do Rabki wraz z 2-km tunelem pod Małym Luboniem.

mówi się od kilkadziesiąt lat, podobnie jak o S7 w stronę Warszawy, a dopiero teraz widać konkretne realizacje. A raczej ich fragmenty.

- Północna obwodnica Krakowa była planowana „od zawsze” i była ujęta w Miejsceprzestrzennych Planach Zagospodarowania Przestrzennego, z których wynikała

konieczność utrzymywania rezerwy terenu pod tę inwestycję. Niestety, plany straciły ważność i tereny te przestały być chronione. Równocześnie tej inwestycji nie było w programie budowy dróg krajowych i autostrad, więc inwestorem dla niej powinny być samorządy Krakowa oraz gmin, po których terenie biegnie trasa obwodnicy. Jednak samorządy nie dysponowały takimi środkami i inwestycja utknęła na lata. Dopiero kilka lat temu inwestycję tę wpisano do rządowego programu jako drogę ekspresową S 52, co zapewniło jej finansowanie i prace ruszyły z kopyta.

Natomiast doga S7 na północ od Krakowa długo nie mogła znaleźć optymalnej trasy i przez wiele lat trwały konsultacje z gminami. Kiedy wreszcie udało się taką trasę wynegocjować, dokumentacja jej przebiegu na etapie decyzji środowiskowej została oprotestowana przez mieszkańców kilku wsi i proces decyzyjny został sparaliżowany na kilka lat. Sprawa trafiła do Naczelnego Sądu

Węzeł Batowice - wizualizacja

Administracyjnego, który nakazał powtórzyć proces uzyskiwania decyzji środowiskowej, a ten trwa od 2 do 5 lat.

- Kiedyś było odwrotnie: decyzje zapadały szybko, ale budowano długo.

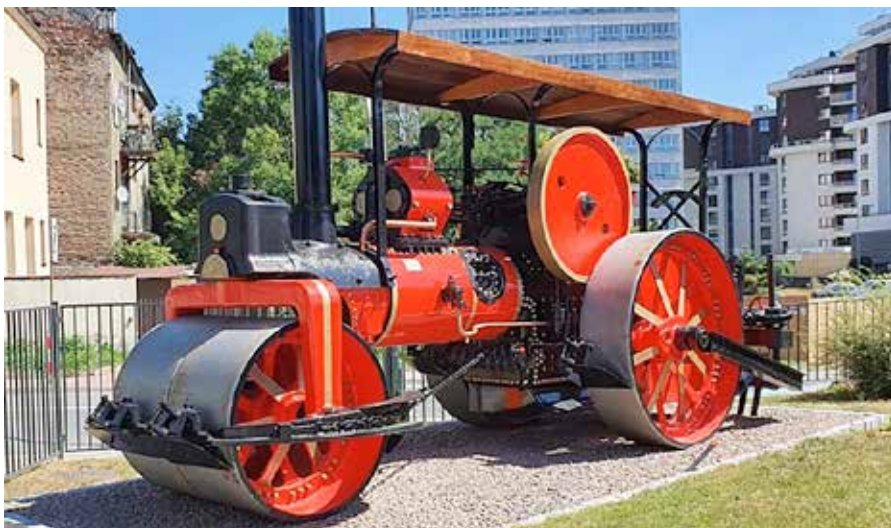
- W dzisiejszych czasach tempo budowy jest niesamowite. Dostęp do materiałów, technologii i duża ilość specjalistycznego sprzętu pozwala budować w tempie, jakie dawniej nie było osiągalne. Wystarczy podać proporcje czasowe dawniej i dziś. Kiedyś projektowanie trwało rok do 1,5 roku, a realizacja trwała 4-6 lat (w przypadku braku materiałów nawet dłużej), a dziś projektowanie trwa nawet 10 lat, a wykonanie około 2 lat.

Obecnie prace budowlane są w większości zmechanizowane, a sprzęt posiada wspomaganie GPS. Wykonywane czynności są kontrolowane z dużą dokładnością przy użyciu współczesnych cyfrowych narzędzi geodezyjnych. Dawniej większość prac wykonywano siłą mięśni ludzkich, a niewielka ilość maszyn była prymitywna i wciąż ulegała awariom, co przy braku części zamiennych powodowało ich spore przestoje. Najbardziej widowiskowym i niezbędnym sprzętem do układania warstw podbudowy i mas bitumicznych był i jest walec drogowy, a jego niezbędność zawiera się w powiedzeniu - przyjdzie walec i wyrówna.

- Które inwestycje z dziedziny transportu mają szansę przyspieszyć rozwój Małopolski i wpłynąć na kierunek tego rozwoju? Które mają najbardziej spektakularny charakter?

- Nastąpiły czasy rozkwitu inwestycji nie tylko drogowych, ale w szerszym rozumieniu komunikacyjnych. Transport kolejowy i tramwajowy też przeżywa boom inwestycyjny. Warto wspomnieć o sukcesach w realizacji Krakowskiego Szybkiego Tramwaju oraz Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (w budowie). Pandemia zahamowała fantastyczny ciąg sukcesów rozbudowywanego lotniska w Balicach. Wszystkie te inwestycje służą rozwojowi regionu i jego stolicy (turystyka!) oraz mobilności pasażerów, którzy mogą wybierać odpowiedni dla siebie środek lokomocji.

Obecnie zachęca się do korzystania z transportu zbiorowego (niestety, ale okres pandemii koronawirusa nie sprzyja takiej formie podróżowania, ale mamy nadzieję, że to sytuacja tymczasowa) i zarówno modernizowanym liniom kolejowym oraz tramwajowym towarzyszą na przystankach przesiadkowych parkingi

Zdjęcie walca przed siedzibą GDDKiA

P&R, co pozwala bezpiecznie pozostawić samochód i dostać się do centrum miasta komunikacją zbiorową. Dobra komunikacja zbiorowa pozwala komfortowo i szybko dostać się do miejsc pracy czy rozrywki w centrum. Wszystkim nam powinno zależeć, aby w obrębie miasta zrezygnować z samochodu i parkingów. Stąd też szybki, a nawet bardzo szybki

rozwoj ścieżek rowerowych, z których korzysta wielu krakowian. Pandemia wyraźnie wzmocniła zainteresowanie oraz popularność korzystania z rowerów, jako środków lokomocji. Jak widać rozwój komunikacji jest wielokierunkowy i coraz większą wagę przywiązuje się do ekologicznego sposobu poruszania się w ramach zrównoważonego rozwoju. To

Budowa Zakopianki – Węzeł Zabornia

najbardziej pożądanym kierunkiem rozwoju Krakowa i Małopolski.

- Która z inwestycji z zakresu infrastruktury transportowej realizowana w naszym regionie jest wyjątkowo trudna ze względów technicznych?

- Jeśli weźmiemy pod uwagę południową Polskę, to wyjątkowo trudnym dla inwestycji drogowych jest cały region Podkarpacia. Są tu liczne osuwiska, uskoki terenu, podłoże to słynny flisz karpacki, a do tego rozproszona zabudowa i ograniczenia związane z ochroną przyrody, wód podziemnych i powierzchniowych, a także ochrony krajobrazu i szlaków migracyjnych zwierząt. W samej Małopolsce inwestycją, która ma największą koncentrację tych problemów, jest odcinek drogi krajowej S7 z Lubnia do Rabki wraz z 2-km tunelem pod Małym Luboniem.

- Nie mniej trudne są względy społeczne. Mieszkańcy upominają się o drogi, byleby nie przebiegały przez ich posesjach. Czy ten problem jest rozwiązywalny?

- Jest to efekt znany pod nazwą NIMBY (Not In My Back Yard) Nie jest łatwo wytłumaczyć konieczność zajęcia prywatnej własności, zwłaszcza gdy jest zabudowana domem rodzinnym lub miejscem pracy. Aby minimalizować te szkody społeczne, organizowane są kilkuetapowe konsultacje i wykonuje się po kilka, a nawet kilkanaście wariantów rozwiązań. Wybiera się optymalny wariant, i choć - zazwyczaj - nie jest on pozbawiony konieczności ingerencji i wykupów nieruchomości, to niesie stosunkowo najmniejsze szkody społeczne i środowiskowe.

- Małopolska jest ogromnym placem budowy nowych dróg i linii kolejowych. Nie żał Panu było odejść na emeryturę w okresie tak fascynujących wyzwań zawodowych?

- Owszem, ale młodzi inżynierowie też muszą mieć swoją szansę na rozwój, zresztą, trwanie zbyt długo na jednym stanowisku nie jest wskazane. Spełniłem się zawodowo i uważam się za kompletnego inżyniera drogowca. Pracowałem we wszystkich rolach i funkcjach, jakie są możliwe w zawodzie drogowca: od projektanta, poprzez wykonawcę, administratora, po nadzór budowlany we wszystkich kategoriach dróg od gminnych poprzez powiatowe, wojewódzkie, a w końcu na krajowych wraz z autostradami. Ustąpiłem pola młodszemu kolegom, którym szczerze kibicuję.

Węzeł przesiadkowy i komunikacyjny Rondo Mogiłskie

Nasza branża radzi sobie całkiem dobrze w okresie pandemii. Biura projektowe wykorzystują możliwości pracy zdalnej, a budowy prowadzone są na powietrzu i na ogół pracownicy oraz operatorzy sprzętu nie muszą pracować w skupiskach ludzkich.

- Co robi doświadczony inżynier, będący w pełni sił fizycznych, na emeryturze?

- Jestem konsultantem dla kilku firm projektowych, poszerzam swoją wiedzę humanistyczną, będąc studentem Uniwersytetu Trzeciego Wieku na UJ. Wreszcie mogę dużo podróżować zarówno po Polsce, jak i po świecie, na co nie mogłem sobie pozwolić będąc pełnoetatowym pracownikiem.

- Nie jest Pan jedynym inżynierem, który na emeryturze rozpoczyna studia w Jagiellońskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Doświadczenia Pana Kolegów wskazują, że dość często są oni łakomym kąskiem dla firm budowlanych i wracają na place budów, odkładając na jakiś czas zgłębianie swoich humanistycznych zainteresowań. Bierze Pan pod uwagę powrót do pracy zawodowej?

- Zdążyłem już odpocząć od kieratu pracy na etacie i czuję się jak po długim urlopie, choć na brak zajęć nie narzekam.

Obecnie realizuję się w pracy społecznej na rzecz SITK, przekazując swoje doświadczenia młodszym kolegom i wspierając organizacyjnie obecne kierownictwo. Jestem też współorganizatorem konferencji naukowo-technicznych, których do tej pory zorganizowałem ponad 20, w tym 7 międzynarodowych. Jak każdemu inżynierowi, czasami jednak brakuje mi budowy...

- Rozmawiamy w okresie pandemii. Nie mogę nie zadać doświadczonemu inżynierowi pytania o wpływ epidemii na inwestycje drogowe i koniunkturę w budownictwie.

- Dla społeczeństwa to trudny okres, ucierpi wiele gałęzi gospodarki, budownictwo również, jednak drogi muszą być budowane. Bez dróg nie ma rozwoju kraju. Pandemia odcisnęła piętno na rozwoju miast, więcej osób zacznie się przeprowadzać na obrzeża i na wieś, upowszechni się praca zdalna, ale ludzie muszą się przemieszczać. Nasza branża radzi sobie całkiem dobrze w tym trudnym okresie. Biura projektowe wykorzystują dzisiejsze możliwości pracy zdalnej, a budowy prowadzone są na powietrzu i na ogół pracownicy oraz operatorzy sprzętu nie muszą pracować w skupiskach ludzkich, co pozwala skutecznie ograniczać ryzyko zakażeń. Ograniczona jest też ilość narad, a jak już są, to z zachowaniem reżimów zalecanych przez lekarzy lub z wykorzystaniem współczesnych elektronicznych komunikatorów. Budowy tras komunikacyjnych idą więc pełną parą.

- Dziękuję za rozmowę.

ROZMAWIAŁA
ALEKSANDRA VEGA

Ekspert, działacz, przywódca, przyjaciel

SYLWETKA. Marian Szeliński – specjalista o wielkiej wiedzy technicznej, ogromnych osiągnięciach zawodowych, z wykształcenia i zamiłowania historyk

Marian Szeliński urodził się 7 maja 1922 roku w Krakowie. Przed II wojną światową ukończył szkołę powszechną, gimnazjum oraz pierwszą klasę liceum humanistycznego w VI Państwowym Liceum i Gimnazjum im. T. Kościuszki. W czasie wojny w latach 1940 – 1943 ukończył Państwową Szkołę Budownictwa, uzyskując dyplom technika. W roku 1945 dyplom ten został zweryfikowany przez Państwową Szkołę Przemysłową na świadectwo dojrzałości Liceum Wodno – Melioracyjnego. W sierpniu 1943 roku, po otrzymaniu dyplomu technika, został skierowany do pracy w Urzędzie Ziemskim w Krakowie. Kierował budową dróg lokalnych na terenach byłego powiatu krakowskiego i bocheńskiego.

Po wyzwoleniu Krakowa w 1945 roku złożył w trybie eksternistycznym egzamin dojrzałości w Liceum Humanistycznym i rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Ukończył je w 1949 roku, uzyskując dyplom magistra nauk humanistycznych. W roku akademickim 1948/1949, będąc studentem ostatniego roku studiów, podjął pracę na Uniwersytecie jako młodszy asystent. Po studiach, 16 października 1949 roku rozpoczął pracę zawodową w Państwowym Przedsiębiorstwie Robót Komunikacyjnych nr 1 w Krakowie, które następnie zmieniło nazwę na Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych nr 9 w Krakowie. W przedsiębiorstwie tym pracował nieprzerwanie przez 31 lat, aż do roku 1981, kiedy przeszedł na emeryturę. W czasie swej kariery zawodowej w PRK zajmował się bezpośrednio wykonawstwem na budowach, zajmując kolejno stanowiska: starszego technika budowy, kierownika sekcji pomiarowej, kierownika robót mostowych, kierownika odcinka robót, kierownika budowy i zastępcy kierownika odcinka budowlanego ds. technicznych. W roku 1956 przeszedł do zarządu przedsiębiorstwa, pracując kolejno na stanowiskach:

Marian Szeliński

starszego inspektora działu produkcji, starszego inspektora działu organizacji i normowania pracy (od 1963 r.), kierownika działu techniki i normowania wraz z laboratorium betonowym i geotechnicznym (od 1965 r.).

W roku 1972 został powołany na stanowisko zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa ds. generalnej realizacji inwestycji. Kierował zespołem generalnej realizacji inwestycji ds. budowy urządzeń komunikacyjnych dla Huty Katowice. Prowadził w tym czasie wiele dużych inwestycji kolejowych, czego rezultatem było przekazanie do eksploatacji w 1976 roku stacji rozrządowej w Strzemieszycach – Dąbrowie Górniczej i linii kolejowych łączących je z siecią PKP. Zajmował się również inwestycjami własnymi przedsiębiorstwa oraz przygotowaniem do podjęcia robót eksportowych budownictwa kolejowego.

Miał duże zasługi w propagowaniu rozwoju techniki, wynalazczości, racjonalizacji, informacji naukowo – technicznej, organizacji i technologii robót. Były to lata pełne Jego twórczej inicjatywy i wdrażania w budownictwie wciąż doskonalszych rozwiązań technicznych. W 1966 roku uzyskał uprawnienia budowlane w budownictwie specjalnym w zakresie komunikacji w specjalności: linie kolejowe, węzły i stacje oraz mosty. Decyzją Ministra Komunikacji został uznany za wybitnego specjalistę budownictwa kolejowego.

Ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji zetknął się w 1952 roku, zostając sekretarzem koła zakładowego, a następnie jego przewodniczącym. Od 1956 roku zaangażowany był w prace różnych komisji roboczych Zarządu Oddziału SITK w Krakowie, natomiast w 1962 roku wszedł do władz

Oddziału, zostając członkiem Zarządu. Powierzano mu do realizacji wiele odpowiedzialnych zadań, z których wiązywał się z najwyższą sumiennością. W latach 1962 – 1967 był członkiem Zarządu Oddziału SITK w Krakowie. Następnie od 1967 pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Zarządu Oddziału, a pięć lat później został przewodniczącym Zarządu – tę funkcję sprawował nieprzerwanie przez 22 lata do roku 1994. W latach 1972 – 1994 Marian Szeliński angażował się również w prace całego stowarzyszenia, pełniąc w jego władzach ważne funkcje. Uczestniczył w pracach różnych organów Zarządu Głównego, sekcji, komisji i zespołów. Dwukrotnie, w 1972 i 1990 roku, był organizatorem bardzo ważnego dla SITK wydarzenia, jakim jest Zjazd Stowarzyszenia. Był też inicjatorem Porozumienia Oddziałów Wojewódzkich SITK Makroregionu Południowo-Wschodniej Polski, któremu przewodniczył.

Ważną działalnością prezesa Mariana Szelińskiego – specjalisty o wielkiej wiedzy technicznej i zawodowych osiągnięciach, ale też historyka z wykształcenia i zamiłowania – było kierowanie powołanym przez SITK w 1994 roku Krajowym Klubem Miłośników Historii i Zabytków Transportu. Tę funkcję z wielką pasją, zaangażowaniem i wielkimi sukcesami sprawował do roku 2009. Był inicjatorem opracowywania i wydawania zeszytów naukowo-technicznych dotyczących historii i ochrony zabytków transportu. W czasie jego kierowania Klubem wydano 3 monografie poświęcone tej tematyce.

Marian Szeliński był niestrudzonego inspiratorem i organizatorem pracy i życia stowarzyszeniowego, ulepszał i doskonalił metody i styl pracy stowarzyszeniowej. Był współautorem kolejnych nowelizacji Statutu SITK i Vademecum Koła Zakładowego, a także pomysłodawcą struktur funkcjonalnych i organizacyjnych Stowarzyszenia. Po Zjeździe, który odbył się w Krakowie w 1990 roku, został inspiratorem i współautorem nowego modelu funkcjonowania SITK. Opracował szereg regulaminów, instrukcji i wytycznych usprawniających i ułatwiających działalność stowarzyszeniową.

W Krakowie zainicjował i wprowadził ciekawe i przyjęte z powodzeniem nowe formy działalności, m.in. tzw. „Tygodnie Komunikacji”, organizowane corocznie przez 25 lat „Krakowskie Dni Komunikacji”, a także „Dni

Komunikacji w Makroregionie Południowo – Wschodnim Polski” czy też „Dni Stowarzyszeniowe” obejmujące różnorakie imprezy o charakterze kulturalno-koleżeńskim, przyczyniające się do integracji środowiska inżynierskiego – technicznego z branżą komunikacyjną.

Równolegle z działalnością w SITK działał też w strukturach Naczelnej Organizacji Technicznej – dziś Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych. Od 1966 roku był członkiem Zarządu Oddziału Wojewódzkiego NOT w Krakowie, następnie w latach 1981– 1994 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Oddziału, będąc jednocześnie w latach 1988 – 1990 członkiem Rady Głównej NOT w Warszawie, a od roku 1990 delegatem SITK do Walnego Zgromadzenia Delegatów SNT – najwyższego organu federacji. Za swoje zasługi został odznaczony Złotą i Srebrną Odznaką NOT.

Marian Szeliński był niestrudzonego animatorem postępu technicznego. Kierując realizacją bardzo wielu ważnych zadań, wdrażał nowoczesne rozwiązania techniczne i technologiczne, również w zakresie zarządzania i organizacji. Przykładał dużą wagę do jakości wykonywanych robót. Wspierał ruch racjonalizatorski, robił to w sposób bezpośredni, m.in. był autorem siedmiu wniosków racjonalizatorskich, które przyniosły ogromne korzyści ekonomiczne. Otrzymał Odznakę i Dyplom Zasłużonego Racjonalizatora. Swoim przykładem zachęcał innych do podejmowania działalności racjonalizatorskiej.

Jako rodowity krakowianin, który bardzo kochał swoje miasto, był bardzo wyczulony na problemy komunikacyjne, w szczególności Krakowa, ale także całego makroregionu. Inicjował podejmowanie ważnej problematyki zarówno z punktu widzenia rozwoju miasta, jak i interesów gospodarczych. Potrafił znakomicie wczuć się w najbardziej palące problemy. Jakkolwiek od początku swojej działalności zawodowej był przede wszystkim człowiekiem praktyki, to jednak pozostawał w stałym kontakcie z jednostkami badawczymi i naukowymi. Współpracował z katedrami i instytucjami Akademii Górniczo – Hutniczej i Politechniki Krakowskiej. Od roku 1951 datuje się Jego współpraca z Katedrą Budowy Dróg, gdy podjął się organizacji Laboratorium Geotechnicznego i Betonowego. Umiejętnie

śledził najnowsze trendy i osiągnięcia w nauce, wcielał je do praktyki zawodowej i na zasadzie sprzężenia zwrotnego, dzieląc się swoimi doświadczeniami, inspirował naukę. Był autorem ponad 50 referatów opublikowanych w materiałach konferencyjnych, dotyczących różnych problemów: organizacji pracy, ekonomiki przedsiębiorstw budowlanych, kompleksowej realizacji inwestycji, wybranych procesów technologicznych w budownictwie komunikacyjnym, a także ruchu racjonalizatorskiego. Prezes Szeliński nie tylko sam pisał artykuły, ale mobilizował innych, skutecznie na nich oddziałując i zachęcając do przygotowania referatów.

Ważnym momentem w zakresie propagowania zdobyczy nauki, popularyzowania osiągnięć środowiska i zachęcania młodych inżynierów do poszerzania wiedzy, a także ciągłego dokształcania się, była jego inicjatywa powołania wydawnictwa naukowo – technicznego w Krakowskim Oddziale SITK. Od roku 1983 wydawane są Zeszyty Naukowo – Techniczne Oddziału SITK w Krakowie. Zeszyty te wydawane są nadal (ostatni wydany w 2020 roku zeszyt ma numer 191) i mają ugruntowaną pozycję w środowisku transportowym. Przez wiele lat Zeszyty znajdowały się na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Marian Szeliński redagował również materiały konferencji naukowo – technicznych. Zachęcał do otwarcia się na świat, do kontaktów zagranicznych, organizując konferencje międzynarodowe. Tworzył instytucjonalne ramy międzynarodowej współpracy naukowo – technicznej, to z jego inicjatywy zostało zawarte porozumienie z Instytutem Transportu Kolejowego w Moskwie. Niezapomniane były wycieczki techniczne, które organizował i na których wodził prym. Dzięki przyjaćiom, których miał we wszystkich ościennych krajach, delegacje z Oddziału SITK w Krakowie były wszędzie wspaniale goszczone, mogły zapoznać się z tym, co ciekawego dzieje się w technice i nauce u naszych sąsiadów.

Przykładem działalności związanej z kształceniem kadr jest to, że zapoczątkował organizowanie przez Oddział konkursu na najlepsze prace dyplomowe z dziedziny transportu dla absolwentów krakowskich uczelni. Konkursy są nieprzerwanie organizowane od 1974 roku. Wpłynęły one

znakomicie na podnoszenie poziomu prac dyplomowych studentów oraz mobilizowały ich do terminowego kończenia studiów. Poza tym organizował Turnieje Młodych Mistrzów Techniki, był również opiekunem młodych inżynierów, troszczył się o to, aby jak najszybciej zaadaptowali się do nowych warunków pracy i życia.

Marian Szeliński angażował się także w prace Zespołu Problemów Komunikacyjnych Komisji Budownictwa Oddziału PAN w Krakowie. Uczestniczył też w pracach Sekcji Techniki i Technologii Komitetu Transportu PAN oraz w Zespole Problemów Mostowych Komisji Budownictwa Oddziału PAN w Krakowie.

W uznaniu za wkład w integrację środowiska naukowego i technicznego, a także za kształcenie kadr inżynierskich, Senat uczelni odznaczył Mariana Szelińskiego Honorową Odznaką Politechniki Krakowskiej.

Przez wiele lat służył swojemu miastu i regionowi, czyniąc wszystko, aby Oddział SITK w Krakowie stał się zbiorowym ekspertem w dziedzinie komunikacji. Potrafił z łatwością nawiązywać kontakty z władzami, organizował konferencje, seminaria, narady. Ze sztabowych i spektakularnych imprez można wymienić konferencje poświęcone: problemowi budowy metra w Krakowie, Alejom Trzech Wieszców, Trasie Zwierzynieckiej czy organizacji ruchu w Śródmieściu. W uznaniu zasług dla miasta i województwa został odznaczony Złotą Odznaką „Za pracę społeczną dla m. Krakowa” oraz „Za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej”.

Uchonorowaniem całokształtu działań był nadany przez Prezydenta RP w 2002 roku Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. To najwyższe państwowe odznaczenie było szczególnie bliskie Jego sercu. Za zasługi dla Miasta Krakowa odznaczony został przez Prezydenta Miasta Krakowa Odznaką „Honoris Gratia” (2007).

Z zarysowanej charakterystyki wyłania się sylwetka osoby o wielkich dokonaniach. Nasuwa się pytanie, czy jest możliwe, aby ktoś nawet w największym trudzie życia był w stanie tyle zdziałać, kierując zespołami ludzkimi? Okazało się to możliwe, dzięki niezwyklej energii, twórczym inicjatywom, niespokojności ducha, społecznikowskiemu powołaniu i pasji atakowania nowych problemów. Był człowiekiem nieustannie aktywnym,

pełnym inwencji, niespokojnym, twórczym. Osiągnąwszy zamierzony cel, natychmiast mobilizował siebie i innych do następnych działań. Potrafił przewodzić, pociągać i grupować wokół siebie starszych i młodszych kolegów i koleżanki. Był niezawodny w działaniu, zawsze gotowy podjąć się najtrudniejszych zadań. Ta niespożyta i nieślabnąca do końca Jego życia energia oraz pomysłowość w rozwiązywaniu problemów, trafność i celność wyboru najlepszej drogi w załatwianiu spraw podkreślają Jego wybitne zdolności organizacyjne i kierownicze. Wszystko, co robił, robił z wielkim zaangażowaniem i we wszystkim osiągał zamierzone efekty. Ta pasja działania, ten dynamizm godne są podziwu i naśladowania. Dla wielu kolegów, zarówno młodszych, jak i starszych, jest wzorcem działacza oddanego bez reszty, przez całe swoje życie pracy społecznej. Jego działania zyskały uznanie i nagrodzone zostały najwyższymi wyróżnieniami stowarzyszeniowymi. W 1981 roku uzyskał najwyższą w stowarzyszeniu godność Członka Honorowego SITK RP. Odznaczony został Złotą z Diamentem, Złotą i Srebrną Odznaką Honorową SITK, godnością Zasłużony Senior, odznaką Przyjaciół Zabytków Transportu oraz Medalem 60-lecia SITK. Za całokształt działalności uhonorowany został również „Ernestem” – statuetką Ernesta Malinowskiego (2002).

Zarząd Oddziału wdzięczny za ogromny wkład pracy dla Stowarzyszenia organizował uroczyste spotkania, aby uhonorować Jego jubileusze. W 1992 roku uczczono 70-lecie Jego urodzin i 40-lecie Jego działalności w SITK. Z tej okazji wydano dwa okolicznościowe zeszyty naukowo-techniczne Oddziału, w nowej szacie graficznej, zawierające wiele artykułów środowiska krakowskiego dedykowanych Jubilatom. Uchonorowaniem Jego pracy dla Oddziału Krakowskiego i całego Stowarzyszenia było nadanie Mu w 1994 roku godności pierwszego Prezesa Honorowego Oddziału SITK w Krakowie.

14 października 2002 roku pod patronatem wojewody małopolskiego Jerzego Adamka w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa Zarząd Oddziału zorganizował obchody Jubileuszu 80-lecia urodzin i 50-lecia Jego działalności w Stowarzyszeniu. Jubileusz był połączony z konferencją naukowo-techniczną nt.: „Historia i ochrona zabytków w transporcie”. Z tej okazji

wydano zeszyt naukowo-techniczny pod tym samym tytułem poświęcony problemom ochrony zabytków transportowych. Kolejne obchody zorganizowane zostały w dniu 10 września 2007 roku z okazji 85-lecia urodzin i 55 lat przynależności do SITK. Spotkanie miało miejsce w Niepołomicach, na Zamku Królewskim, w Sali Rycerskiej. Z tej okazji został wydany przez Oddział zeszyt jubileuszowy, opracowany i przygotowany przez Jubilata. Zeszyt nt.: „Technika w transporcie – historia i zabytki” zawierał bardzo interesujące artykuły i komunikaty, bogato ilustrowane archiwalnymi zdjęciami i dokumentami autorstwa członków i sympatyków Krajowego Klubu Miłośników Historii i Zabytków Transportu działającego w Stowarzyszeniu. W 2012 roku przypadał Jubileusz 90. urodzin Prezesa Szelińskiego. Niestety, stan zdrowia nie pozwolił na zorganizowanie wielkiej uroczystości. Kameralna i wzruszająca uroczystość odbyła się w domu Państwa Wacławy i Mariana Szelińskich.

Marian Szeliński był żonaty z Wacławą, z którą miał dwie córki: Małgorzatę i Magdalenę. Jego Rodzina zawsze wspierała Go we wszystkich działaniach zawodowych i stowarzyszeniowych. Żona i córki wielokrotnie towarzyszyły Mu podczas spotkań, uroczystości, jubileuszy, nawiązywały bardzo sympatyczne kontakty z członkami Oddziału, a jedna z córek jest od wielu lat aktywnym członkiem Oddziału SITK w Krakowie. Zmarł 7 maja 2015 roku, uroczysty pogrzeb w obecności Sztandaru SITK i Honorowego Pocztu Sztandarowego odbył się na cmentarzu Rakowickim. Żegnała Go Rodzina i bardzo liczne grono stowarzyszeniowych przyjaciół z całego kraju.

Marian Szeliński poprzez to, jakim był człowiekiem, działaczem, przywódcą i przyjacielem, tak głęboko jest zakorzeniony w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Komunikacji, że pamięć o Nim, mimo upływu lat jest ciągle żywa. W każdą rocznicę śmierci, która jest jednocześnie rocznicą Jego urodzin, przedstawiciele Zarządu Oddziału i członkowie odwiedzają Jego grób, aby powspominać, złożyć kwiaty i zapalić symboliczny znicz.

OPRACOWAŁA NA PODSTAWIE
MATERIAŁÓW HISTORYCZNYCH
JANINA MROWIŃSKA

– SEKRETARZ ODDZIAŁU SITK RP W KRAKOWIE

Wojciech Kocot

Domy na wodzie

KAMBODŻA. Budownictwo nadwodne i nawodne na Półwyspie Indochińskim (część 1)

W 79. numerze kwartalnika „Budowlani” opowiedziałem o architektoniczno-konstrukcyjnych dokonaniach dawnych budowniczych Imperium Khmerskiego. Pozostając w rejonie Angkor Wat przyjrzymy się, jak żyją współcześni Kambodżanie mieszkający na terenach zalewowych. W tym celu odwiedzimy okolice Kampong Khleang – jednej z licznych osad nad jeziorem Tonle Sap.

Tonle Sap to jezioro naturalne, z jednym tylko odpływem – rzeką o tej samej nazwie, która odprowadza wody do Mekongu i dalej do Morza Południowochińskiego. Tak przynajmniej dzieje się w porze suchej. W porze mokrej Mekong niesie z gór tak ogromne ilości wody, że odwraca bieg rzeki Tonle Sap i tłoczy przez nią swe wody do jeziora. Poziom lustra wody podnosi się o kilka metrów, a powierzchnia jeziora rośnie z 2,5 do ponad 15 tysięcy kilometrów kwadratowych. Woda niesie ze sobą żyzny muł oraz obfitość ryb, sprawiając, że jezioro jest jednym z najzasobniejszych w ryby zbiornikiem wodnym na świecie. Wraz z końcem pory deszczowej rzeka zaczyna płynąć swym normalnym nurtem, a poziom wody w jeziorze opada.

Jezioro Tonle Sap pozwala na skromne życie prawie 3 milionom ludzi. Znaczna część z nich mieszka w domkach unoszących się na powierzchni jeziora

Mapa fizyczna Kambodży i okolic

(fot. 1). Bazą do ich budowy są zwykłe drewniane tratwy, którym odpowiednią wyporność zapewniają przywiązane od spodu puste beczki, stalowe lub z tworzywa sztucznego. Wzniesioną z krawędziaków lub tyczek konstrukcję domów obudowuje się materiałami lokalnymi

(zwykle plecionka z liści palmy i pędów bambusa – np. fot. 2), ewentualnie przypadkowymi, często odpadowymi (resztki płyt pilśniowych, desek, blachy z uszkodzonych beczek itp. – np. fot. 3, 4, 5). Mogą to być też materiały, które udało się wyłowić z jeziora. Dachy

Fot. 1 Pływające domy na jeziorze Tonle Sap

Fot. 2. Jeden z pływających domów

Fot. 3. Jeden z pływających domów

Pływające domy tworzą zwykle większe skupiska – pływające wioski, liczące od kilku do kilkudziesięciu zabudowań. W największych znajdują się również sklepy i szkoły.

Fot. 4. Jeden z pływających domów

dwuspadowe, o nachyleniu do 30%, kryte strzechą (np. fot. 2, 3) lub blachą falistą ocynkowaną (np. fot. 4). Tu warto zauważyć, że jest to zwykle blacha o grubości 0,25 mm, czyli mniej więcej taka, z jakiej produkuje się puszki na napoje. Pływający dom, pomimo niewielkich rozmiarów, musi być wielofunkcyjny. Jest w nim kuchnia, jest część sypialna, która za dnia staje się miejscem do pracy, jest też osłonięte miejsce z otworem w pokładzie pełniące rolę toalety.

Pływające domy tworzą zwykle większe skupiska – pływające wioski (np. fot. 5), liczące od kilku do kilkudziesięciu zabudowań. W największych znajdują

się również sklepy i szkoły. Tratwy są ze sobą powiązane po kilka sztuk (np. fot. 1), co umożliwia przejście suchą nogą z jednej na drugą. Zasadniczo jednak

Fot. 5. Pływająca wioska – niebieski budynek w środku to szkoła

Fot. 6. Przycumowany do brzegu dom „mobilny”

Fot. 8. Wioska Kampong Khleang – solidne wysokie domy na palach

komunikacja odbywa się przy pomocy mniejszych lub większych łodzi (fot. 5). Spotyka się też domy „mobilne”, zbudowane na bazie kadłubów dużych łodzi (np. fot. 6). Jezioro jest raczej płytkie (maksymalna głębokość przy wielkiej wodzie nie przekracza 15 m), dlatego nie ma większych problemów z zakotwiczeniem całych wiosek na dłuższy czas w jednym miejscu oraz ze zmianą tego miejsca w zależności od potrzeb. Woda jeziorna, nieprzejrzysta, o kolorze

kawy z mlekiem (fot. 2 - 6) służy zarówno do mycia, celów gospodarczych, jak też do picia. Jest to jednocześnie ta sama woda, do której odprowadza się ścieki fekalne i inne nieczystości.

Większość ludności związanej z jeziorem Tonle Sap zamieszkuje wioski stałe, takie jak np. Kampong Khleang (fot. 7), leżąca nad jednym z dopływów zasilających jezioro. Zmieniający się poziom wody wymusza budowanie domostw na palach. Ich wysokość, zwykle od 1,5

do nawet 7 m ponad poziom terenu wiąże się ściśle z maksymalnym stanem wody, jaki występuje w danym konkretnym miejscu. Pale wykonuje się przeważnie z drewna tekowego, które ze względu na znaczną naturalną zawartość substancji oleistych i kwasu krzemowego nie nasiąka wodą oraz jest odporne na działanie czynników chemicznych i biologicznych. Jest przy tym bardzo trwałe, a podczas suszenia prawie nie zmienia objętości (nie kurczy

Fot. 7. Leżąca nad jednym z dopływów jeziora Tonle Sap wioska Kampong Khleang

Fot. 9. Wioska Kampong Khleang – solidne wysokie domy na palach

Fot. 10. Wioska Kampong Khleang – solidne wysokie domy na palach

się). Na konstrukcje wysokie, wznoszone zwykle dość solidnie, używa się głównie długich prostych pni tekowców. Sztywność przestrzenną konstrukcji zapewniają liczne skratowania (np. fot. 8, 9, 10). Często stosuje się pale odpowiednio wyższe, dzięki czemu pełnią one jednocześnie rolę słupów konstrukcji nośnej budynku. Wystarczy wtedy na odpowiedniej wysokości przymocować do nich podłogę, a całość zwieńczyć

dachem (np. fot. 9). Dawniej poszczególne elementy konstrukcyjne były ze sobą wiązane włóknem roślinnym, dziś używa się powszechnie łączników metalowych – gwoździ i śrub.

Konstrukcje niskie (i z reguły mniej solidne) robione są z cieńszych, często krzywych „tyczek” (np. fot. 11, 12). Tak czy inaczej same domostwa posiadają drewnianą konstrukcję szkieletową, wykonaną z krawędziaków bądź tyczek

drewnianych lub bambusowych. Ściany wykonuje się z plecionki bambusowej lub z liści palmy, mocowanych do listew bambusowych (np. fot. 10, 11, 12), znacznie rzadziej z desek (fot. 9 – dom po prawej) albo blachy ocynkowanej – falistej lub trapezowej. Blachę ocynkowaną lub powlekaną pcv coraz częściej widuje się w roli pokrycia dachowego (np. fot. 8), jako alternatywę dla strzechy z liści palmy lub trzciny (fot. 11, 12 oraz 8 – dom

Fot. 11. Wioska Kampong Khleang – mniej solidna zabudowa niska

Fot. 12. Wioska Kampong Khleang – mniej solidna zabudowa niska

Fot. 13. Wioska Kampong Khleang – sklepik z paliwem

po prawej). Pomimo ogromnej biedy, na niektórych dachach widuje się anteny telewizyjne. Dotyczy to także w opisanych wcześniej wiosek pływających. Podłoga z listew bambusowych lub desek. Na górę wchodzi się po przymocowanej na stałe wysokiej i szerokiej drabinie (np. fot. 7, 8, 9). Domy zamieszkiwane są przez wieloosobowe i wielopokoleniowe rodziny, które żyją głównie z połowów oraz uprawy poletek w czasie, gdy nie są zalane. Mało kto pracuje gdzieś na zewnątrz, a jeśli już, to raczej sezonowo. O ile w porze suchej do wiosek można się dostać drogą szutrową (motorowerem lub nawet samochodem), to przy wysokim stanie wód jedynym środkiem komunikacji z resztą świata pozostają łodzie. Odległość do najbliższych miast, bazarów i targowisk wynosi zwykle kilkanaście do kilkudziesięciu kilometrów. Dlatego w wioskach na palach powstają szkoły, warsztaty usługowe i sklepy, zapewniające zaopatrzenie w podstawowe artykuły spożywcze i przemysłowe. A gdyby ktoś

Częstą praktyką jest zbrojenie betonowych nawierzchni chodników (a niekiedy także jezdni) listwami bambusowymi.

zastanawiał się, co jest sprzedawane na stoisku z fotografii 13 spieszę donieść, że to nie sklep monopolowy, lecz stacja paliwowa.

Przeważająca część Kambodży to tereny nizinne – tzw. Nizina Mekongu (por. załączona mapka), gdzie w porze deszczowej duże obszary łądu są zalwane. Dlatego można tam spotkać

bardzo podobne zabudowania. Znajdziemy je np. na przedmieściach stolicy Kambodży – Phnom Penh (np. fot. 14). Nie inaczej jest na innych obszarach zalewowych Półwyspu Indochińskiego, np. Wietnamu czy Tajlandii. A przy okazji wspomnianego Phnom Penh – ciekawostka budowlana. Częstą praktyką jest zbrojenie betonowych nawierzchni chodników (a niekiedy także jezdni) listwami bambusowymi (np. fot. 15).

W części drugiej artykułu, która ukaże się w następnym numerze „Budowlanych”, autor opowie o budownictwie na palach i na wodzie w innych częściach Półwyspu Indochińskiego.

TEKST I ZDJĘCIA WOJCIECH KOCOT
 AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
 ALBUMY ZE ZDJĘCIAMI AUTORA SĄ DOSTĘPNE
 POD ADRESEM: [HTTP://KOCOT.ORG/WOJCIECH](http://kocot.org/wojciech)
 (KAMBODŻA POD POZ. 56)

Fot. 14. Dom na palach na przedmieściach Phnom Penh

Fot. 15. Phnom Penh – betonowa nawierzchnia chodnika zbrojona listwami bambusowymi

Marcin Hyla

Drogi do rowerowego rajy

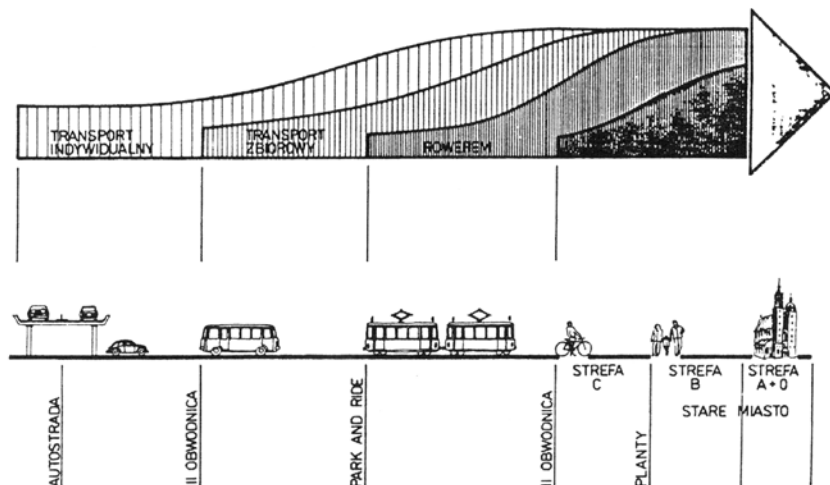
INFRASTRUKTURA DROGOWA. Kraków jest dziś prawdopodobnie jedynym miastem w Polsce, którego sieć głównych tras rowerowych spełnia wymagania określone w holenderskim podręczniku organizacji technicznej CROW

Oddanie do użytku spektakularnej kładki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Kamieńskiego w Krakowie 27 lipca 2020 roku jest dobrą okazją do rozmowy o infrastrukturze rowerowej i szerzej - ruchu rowerowym w mieście i poza nim.

Kładka wzdłuż ul. Kamieńskiego nad al. Powstańców Śląskich i linią kolejową Kraków Płaszów – Skawina jest najdłuższym tego typu samodzielnym obiektem w Polsce. Ma długość 408 metrów, szerokość 5,5 m, a oba przyczółki dzieli wysokość aż 16 metrów. Kładka umożliwia bezkolizyjny wjazd rowerem do centrum mieszkańcom południowych dzielnic Krakowa, a docelowo także do Wieliczki. Jej lokalizacja, forma i funkcja zmieniają urbanistykę miasta - umożliwia korzystanie z roweru na co dzień około 150 tysiącom mieszkańców, dla których ten rodzaj transportu czy rekreacji był utrudniony lub niedostępny. Dwukrotne wyrwykowe pomiary prowadzone przez niżej podpisanego wskazują, że niedługo po oddaniu do użytku w pogodne popołudnia dni roboczych korzysta z niej nawet 210-250 rowerzystów na godzinę. Kolejne 20-25 osób na godzinę to użytkownicy hulajnóg, a ruch pieszy sięga kilkunastu osób na godzinę. Warto przy tym mieć na uwadze zasadę, że nowa infrastruktura rowerowa wypełnia się ruchem dopiero po dwóch latach.

Kładka wzdłuż ul. Kamieńskiego

Model podziału zadań transportowych – polityka transportowa Krakowa

(rys. Jan Friedberg – wiceprezydent Krakowa)

Kładka wzdłuż ul. Kamieńskiego umożliwia korzystanie z roweru na co dzień około 150 tysiącom mieszkańców

Do kładki jeszcze wrócimy, a na razie popatrzymy na rowerowy Kraków (i Polskę) z nieco szerszej perspektywy.

Polityka transportowa

Ruch rowerowy w Krakowie ma wieloletnią historię. Już pod koniec lat 80. Polski Klub Ekologiczny organizował demonstracje rowerowe w Dzień bez Samochodu. Kraków jest pierwszym polskim miastem, które miało politykę transportową - została przyjęta przez Radę Miasta już w 1994 roku. Zakładała ona między innymi eliminację tranzytu samochodowego przez obszar śródmiejski i priorytet dla transportu zbiorowego, a im bliżej śródmieścia - także rowerowego i ruchu pieszego. Polityka, której autorem jest prof. Andrzej Rudnicki z Politechniki Krakowskiej wdrażana była powoli i często wybiórczo. Jednak dziś Kraków korzysta z jej założeń. Łatwo to zauważyć, porównując schemat proponowanych w niej stref dostępności ze stanem obecnym. Częścią tej polityki transportowej było studium tras rowerowych prof. Rudnickiego i dr. Tadeusza Kopty.

O ile szczegóły zawsze będą budzić kontrowersje, o tyle widocznym rezultatem polityki transportowej jest spory ruch rowerowy w centrum Krakowa. Wnętrze II obwodnicy niemal w całości stanowi obszar uspokojonego ruchu z ograniczeniem prędkości do 30 km/godz. Wiele ulic ma jeden kierunek ruchu (co pozwoliło na wyznaczenie większej liczby miejsc postojowych dla samochodów), a tam, gdzie to było możliwe, władze pozostawiły dwukierunkowy ruch

rowerowy. Nowelizacja przepisów z 2015 roku umożliwia dopuszczanie ruchu rowerów „pod prąd” bez wyznaczania pasa ruchu oznakowaniem poziomym. Kraków skorzystał z tej możliwości i ma dziś prawie 300 ulic jednokierunkowych z tzw. „kontraruchem” rowerowym (najwięcej w Polsce; drugi jest Gdańsk z 230 ulicami a trzeci Poznań z 183 ulicami i 60 w planach; również Warszawa wyznacza coraz więcej „kontraruchów”). Inną formą dwukierunkowego ruchu rowerów w jezdni jednokierunkowej są tzw. kontrapasy, wyznaczone oznakowaniem poziomym. Przykładem jest ul. Kopernika, gdzie kontrapas wyznaczono w 2002 roku, a dziś regularnie rowery w dni robocze stanowią większość: 52-55% pojazdów (ok. 3,5 tysiąca na dobę i więcej).

Jednak ruch rowerowy nie wynika z samego tylko uspokojenia ruchu samochodowego czy masowego „kontraruchu” rowerowego. („Kontraruch” jest założonym substandardem, ma na celu zapewnić „dostęp ostatniego kilometra”, a wiele wdrożeń ma problematycznie zorganizowane wloty, co wywołuje konflikty). Oprócz nich niezbędna jest tzw. twarda infrastruktura rowerowa: drogi dla rowerów, którymi mieszkańcy dzielnic położonych dalej od centrum mogą bezpiecznie i wygodnie dojechać do pracy, szkoły czy na uczelnie w centrum miasta poza dużym i szybkim ruchem samochodowym. Kraków nie jest tu, niestety, liderem. Dróg dla rowerów jest wciąż stanowczo za mało, a wiele dzielnic w ogóle nie jest dostępnych dla rowerów. Jednak większość zrealizowanych dróg rowerowych jest prawidłowo zaprojektowana, zrealizowana i skomunikowana z układem drogowym – co w Polsce rzadko jest regułą. W związku z pandemią COVID-19 w Krakowie pojawiły się też w 2020 roku tymczasowe rozwiązania dla rowerzystów (m. in. na moście Grunwaldzkim i ul. Grzegórzeckiej) – jedyne w Polsce oprócz Poznania.

Standaryzacja, głupcze!

Kraków od 2004 roku ma tzw. standardy techniczne dla infrastruktury rowerowej. (Tu ciekawostka: Londyn podobne standardy wprowadził rok później). Jest to lokalny regulamin, akt prawa miejscowego (zarządzenie prezydenta miasta), który doprecyzowuje zasady planowania i projektowania infrastruktury rowerowej. Obowiązujące przepisy ogólne (zwłaszcza rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich

Kontrapas na ul. Kopernika w Krakowie

“Kraków ma dziś prawie 300 ulic jednokierunkowych z tzw. „kontraruchem” rowerowym (najwięcej w Polsce)”

usytuowanie) nic nie mówią na przykład o minimalnych promieniach łuków poziomych drogi dla rowerów czy zasadach skomunikowania z siecią ulic, a przepisów określających zasady planowania infrastruktury rowerowej nie ma w ogóle. Skutkiem tego w Polsce wiele dróg dla rowerów zamiast łuków ma „ekierkowe” załamania utrudniające ruch rowerów i jest niedostępnych z jezdni. Standardy jako prawo miejscowe ten problem w założeniu rozwiązują. Pomagają też w racjonalnym planowaniu sieci tras.

W Krakowie zarządzenie prezydenta ściśle określa minimalne promienie łuków poziomych dróg dla rowerów w różnych sytuacjach projektowych, wymaga większej niż wynikająca z przepisów ogólnej skrajni i jednoznacznie określa interpretację przepisów. Zarządzenie określa też, kiedy budowa drogi dla rowerów jest rozwiązaniem niewłaściwym. O ile egzekwowanie standardów nie zawsze przychodziło z łatwością (a w zakresie organizacji ruchu do dziś nie zawsze są przestrzegane), o tyle dziś ich efektem

jest przyzwoita jakość infrastruktury rowerowej. Świadczy o tym niewielki odsetek rowerzystów korzystających z niej nieprawidłowo lub ignorujących ją i jadących jezdnią – takie badania były zlecane przez Urząd Miasta Krakowa.

Nawierzchnie dróg dla rowerów w Krakowie są wykonane zwykle z betonu asfaltowego. Są też przykłady wdrożeń z betonu cementowego (np. krótki odcinek testowy na ul. Kotlarskiej i ok. 300 metrów w międzywalu Wisły przy ul. Tynieckiej). Wkrótce będą też wdrożenia znanych z innych miast wodoprzepuszczalnych mieszanek żywicznych-mineralnych. O ile kilkanaście lat temu mechanizacja budowy dróg dla rowerów wydawała się ekstrawagancją, dziś trudno wyobrazić sobie inną organizację placu budowy. Tu dygresja: w zasadzie projektowanie dróg dla rowerów pod kątem mechanizacji budowy pozwala uzyskać nie tylko optymalizację kosztów, ale i rozwiązania geometryczne optymalne dla późniejszej eksploatacji. Po prostu wszędzie tam, gdzie przejedzie rozkładacz i walec, wygodnie przejadą też rowerzyści - i to w grupach, z przyczepkami, na rowerach typu tandem czy dopiero pojawiających się w Polsce rowerach towarowych, dwu- i trójkołowych. Zaś w ziemie odśnieżanie takiej infrastruktury będzie dużo łatwiejsze. Wniosek? Po prostu drogi dla rowerów należy projektować jak drogi dla (małych) samochodów. Będzie działać zawsze.

Projektowanie a planowanie

Kraków jest dziś prawdopodobnie jedynym miastem w Polsce, którego sieć

głównych tras rowerowych spełnia wymagania określone w holenderskim podręczniku organizacji technicznej CROW „Sign Up For The Bike” (polskie wydanie „Postaw na rower”, PKE, Kraków 1999). Co prawda w większości trasy te pozostają wciąż tylko na papierze, ale planowanie zgodne ze standardami przynosi ciekawe rezultaty na etapie realizacji. Wymagania CROW są sparametryzowane i dotyczą między innymi długości drogi, którą musi pokonać użytkownik, i czasu, który na to poświęci. Współczynnik wydłużenia trasy - czyli stosunek długości trasy do odległości w linii prostej między jej początkiem i końcem – nie powinien przekraczać wartości 1,3 (130%). Z kolei wskaźnik opóźnienia to czas zatrzymania liczony w sekundach na kilometr trasy, nie powinien być większy niż 15 sekund na kilometr. Projektant może mieć problem z dostosowaniem sygnalizacji do tak wyśrubowanego wymagania. Jednak kiedy przebieg trasy omija skrzyżowania lub pozwala pokonać je bezkolizyjnie, staje się to możliwe. Zarówno trasa w ul. Mogiłskiej, jak nowo wybudowana trasa w ul. Kamieńskiego spełniają te wymagania, bo pokonują kluczowe skrzyżowania bezkolizyjnie, a większość sygnalizacji świetlnych po prostu omijają. Zaś trasa bulwarami Wisły biegnie całkowicie poza

O ile kilkanaście lat temu mechanizacja budowy dróg dla rowerów wydawała się ekstrawagancją, dziś trudno wyobrazić sobie inną organizację placu budowy.

układem drogowym i rowerzysta nigdzie nie trafia na sygnalizację czy podporządkowanie.

Rower nie tylko w mieście: VeloMałopolska

Tu wypada wspomnieć o kontekście słabo jeszcze z perspektywy Krakowa widocznym: regionalnych trasach rowerowych VeloMałopolska, realizowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie. Asfaltowe drogi dla rowerów na koronach wałów Wisły i Dunajca, a docelowo również Skawy i Raby oraz w śladzie wąskotorówki z Kocmyrzowa do Proszowic i Wiślicy to zupełnie nowa jakość, także w związku z założeniami: wszystkie są połączone ze sobą, dostępne koleją

i dowiązane do tras planowanych w województwach ościennych i na Słowacji. Skala robót ziemnych na trasie VeloDunajec pokazuje ogrom założenia, a liczne obiekty inżynierskie, jakie powstały (i wciąż są budowane) pokazują, że inwestycje rowerowe potrafią być ciekawym wyzwaniem projektowym. Szczególnie interesujące są drogi stokowe nad Jeziorem Czorszyńskim, kładka stokowa wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 969 w m. Kadcza oraz ogromne kładki przez Dunajec w Łącku i Poprad między Starym i Nowym Sączem. Kraków wciąż nie ma dobrego dostępu do tych tras, czekając na remont wałów przeciwpowodziowych i budowę kładki stokowej pod wzgórzem Grodzisko. Docelowo cały system tras będzie działał w połączeniu z koleją. Dojazd projektowaną nową linią Podłęże – Piekiełko do Zakopanego i Nowego Sącza umożliwi rekreację, sport, ale i wielodniową turystykę długodystansową. Co ciekawe, już dziś perony dworców Kraków Główny i Stary Sącz mają bezpośredni dostęp do dróg dla rowerów.

Program VeloMałopolska notuje opóźnienia, wynikające z braku tzw. specustawy rowerowej. Rozszerzenie procedury Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej na infrastrukturę rowerową zlokalizowaną poza pasem drogowym

Ścieżka rowerowa przy ul. Tynieckiej w Krakowie

było przewidziane w rządowej nowelizacji ustawy o drogach publicznych pięć lat temu. Specustawy nie ma do dziś. A VeloMałopolska to w założeniu przedsięwzięcie wspierające biznes: turystykę segmentu premium. Bo rowery to także biznes; otoczenie prawne powinno wspierać inwestycje przynoszące korzyści.

I skoro jesteśmy już przy kwestiach gospodarczych, to wypada zauważyć, że choć gorące dyskusje o rowerach w mieście często są zideologizowane, to paradoksalnie wolny rynek pokazuje, że rower jest pożądanym gościem. Standardem w ostatnich latach jest bardzo duża liczba miejsc postojowych dla rowerów oferowana w nowoczesnych biurach, a ich pracownicy masowo do pracy dojeżdżali właśnie rowerami. W Krakowie biurowce zlokalizowane w centrum (Hi-Five) mają ponad pół tysiąca miejsc postojowych dla rowerów – więcej niż dla samochodów, czym firma deweloperska chwaliła się w prasie. W Gdańsku deweloper podkreśla, że oferuje takich miejsc 435. Firmy dowożące posiłki masowo wykorzystują rowery, w tym ze wspomaganiami elektrycznymi. A jedna z globalnych firm kurierskich w Krakowie korzysta w centrum z charakterystycznego roweru towarowego ze wspomaganiami elektrycznymi. Dokumenty planistyczne miasta przewidują miejsce na tworzenie punktów przeładunkowych z samochodów na rowery towarowe w rejonie II obwodnicy. Jeśli znajdą się chętni, to możliwości jest sporo.

Co przed nami, rowerzystami?

Największym problemem dotychczas realizowanej w Polsce infrastruktury rowerowej było milczące założenie, że nikt z niej nie będzie korzystał. Dziś widok kilkunastu czy wręcz kilkudziesięciu rowerzystów stojących na czerwonym świetle nie należy do rzadkości – czy to na rondzie Grunwaldzkim w Krakowie, czy na ul. Świętokrzyskiej w Warszawie, czy na rondzie Kaponiera w Poznaniu. Po części jest to wynik rosnącego ruchu rowerowego, a po części rezultat planowania sieci tras i skrzyżowań w taki sposób, że rowerzyści tracą na sygnale czerwonym więcej czasu, niż inni uczestnicy ruchu. W Krakowie wiele rozwiązań premiuje rowerzystów, dając im dostęp bezkolizyjny: nie tylko bezpieczny, ale i pozwalający na jazdę bez zatrzymania. To spowoduje dalszy wzrost ruchu rowerowego, bo rowerem będzie po prostu łatwiej, wygodniej i szybciej niż innymi

Kładka na trasie rowerowej Velodunajec

Objektów inżynierskich dla ruchu rowerowego będzie przybywać. W Krakowie rozważane są kolejne kładki, a nawet dwukilometrowy tunel

środkami transportu. Dziś automatyczne liczniki mierzące ruch rowerowy wskazują, że średni roczny ruch dobowy rowerów (uwzględniający zimę i weekendy) na ul. Mogiłskiej przekracza dwa tysiące dziennie.

Infrastruktura rowerowa musi być planowana i projektowana nie tylko dla znacznie większych strumieni ruchu rowerowego niż dzisiaj, ale i dla ruchu dużo bardziej zróżnicowanego niż obecnie. Chodzi o przyczepki, rowery towarowe dwu- i trójkołowe. Globalnym trendem są rowery ze wspomaganiami elektrycznymi, poruszające się wyraźnie szybciej (do 25 km/godz.). W Krakowie coraz większym wyzwaniem będzie zróżnicowanie wysokościowe, bo infrastruktura rowerowa sięga oddalonych od centrum osiedli położonych na wzgórzach. W terenie pagórkowatym konieczne jest projektowanie minimalizujące pochylenia podłużne, w sposób ograniczający ryzyko kolizji i minimalizujący ich skutki. Bo o ile jazda rowerem pod górę albo wymaga wspomaganiami elektrycznego, albo „pary w nogach”, albo kończy się pchaniem

rowerów pieszo, o tyle jazda w dół wymaga dobrych hamulców i umiejętności. Prędkości rzędu 40 czy 50 kilometrów na godzinę rozwijane przez rowerzystów w dolnej części kładki wzdłuż ul. Kamieńskiej powinny dać do myślenia. Stąd między innymi „wybaczące” w założeniu balustrady na kładce, o które rowerzysta prędzej otrze się przedramieniem niż zaczepi kierownicą i bardzo duże promienie łuków poziomych.

Objektów inżynierskich dla ruchu rowerowego będzie przybywać. W Krakowie rozważane są kolejne kładki - zarówno przez Wisłę, jak i bezkolizyjnie, przekraczające skomplikowane skrzyżowania. Mowa jest nawet o dwukilometrowym tunelu rowerowym w ciągu III obwodnicy pod wzgórzem św. Bronisławy – analiza wykonalności technicznej takiego przedsięwzięcia ma być gotowa w 2022 roku (została zapisana w warunkach przetargu na koncepcję Trasy Zwierzynieckiej rozstrzygniętego w tym roku). Ale kto wie, czy największym wyzwaniem organizacyjnym – a po części także inżynierskim – nie stanie się niebawem kwestia przechowywania rowerów w miejscu zamieszkania. Wiaty na rowery - także zamykane i monitorowane - mogą się okazać niezbędne, chroniąc rowery nie tylko przed kradzieżą, ale wandalizmem i czynnikami pogodowymi. Bo balkony, piwnice i klatki schodowe nie pomieszczą rowerów dla każdego.

MARCIN HYLĄ

WICEPREZES STOWARZYSZENIA MIASTA DLA ROWERÓW,
AUTOR M.IN. STANDARDÓW TECHNICZNYCH
DLA INFRASTRUKTURY ROWEROWEJ KRAKOWA

I WIELU POLSKICH MIAST

Małgorzata
Boryczko

Rewolucja w Prawie budowlanym

LEGISLACJA. Od 19 września 2020 r. wchodzi w życie znowelizowane przepisy ustawy Prawo budowlane. Najważniejsze zmiany dotyczą projektu budowlanego oraz możliwości legalizowania samowoli budowlanej.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity D.U.2020.1333) od chwili jej obowiązywania, tj. od 1 stycznia 1995 r., nieustannie się zmienia, podlegając kolejnym nowelizacjom. Większość wprowadzonych zmian ma charakter porządkowy, ale niekiedy zmiany są rewolucyjne, wprowadzające zupełnie nowe podejście.

Od 19 września 2020 r. (z pewnymi wyjątkami – art. 39) wchodzi w życie znowelizowane przepisy ustawy Prawo budowlane zmienione Ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020 poz. 471 z dnia 18 lutego 2020 r.). Zasadniczym celem wprowadzonych zmian jest uproszczenie i przyśpieszenie procesu inwestycyjno-budowlanego oraz zapewnienie stabilności decyzji podejmowanych w tym procesie. Najważniejsze i rewolucyjne zmiany dotyczą projektu budowlanego oraz możliwości legalizowania samowoli budowlanej.

• Doprecyzowano definicję obszaru oddziaływania (art.3 pkt 20)

Przez obszar oddziaływania należy rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w **zabudowie** tego terenu. W definicji wykreślono słowa „w zagospodarowaniu”, co powoduje, że przy określaniu obszaru oddziaływania obiektu nie zostaną uwzględnione przepisy odrębne, które będą określały inne formy zagospodarowania terenu niż zabudowa (subiektywne uciążliwości np. hałas).

• Odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych (art. 9)

Należy wskazać, że w art. 9 wprowadzono nowe pojęcie „osoby ze

szczególnymi potrzebami” w miejsce dotychczas funkcjonującego „osoby niepełnosprawne”. Zgody na odstępowanie, po uzyskaniu upoważnienia ministra (który ustanowił przepisy techniczno-budowlane), udziela lub odmawia udzielenia organ administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę albo **decyzji o zmianie pozwolenia na budowę**. Doprecyzowano zakres wniosku składanego przez organ architektoniczno-budowlany do ministra w sprawie upoważnienia do udzielenia zgody. Dodatkowo należy złożyć:

- W przypadku odstępowania od przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego - ekspertyzę rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, - postanowienie Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
- W przypadku odstępowania dotyczących wymagań higieniczno-zdrowotnych - pozytywną opinię państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Należy podkreślić, że w przypadku istniejących obiektów, ich nadbudowy, rozbudowy przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania oraz w przypadku dostosowywania tych obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej **nie będzie obowiązku uzyskania zgody na odstępowanie**. W takiej sytuacji w drodze postanowienia zgodę na odstępowanie może wydać Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej. Wyraźnie wskazano, że **nie może zostać udzielona zgoda** na odstępowanie od przepisów techniczno-budowlanych w postępowaniach legalizacyjnych prowadzonych przez organy nadzoru budowlanego.

• Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie (art.12)

Zmiany wprowadzone w definicji samodzielnej funkcji w budownictwie wynikają z nowego podziału projektu budowlanego, który obejmuje

również **projekt techniczny**. Dodano, że postępowanie kwalifikacyjne prowadzi właściwa izba samorządu zawodowego **na wniosek** osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych. Natomiast część pisemna egzaminu ma się odbyć we wszystkich okręgowych izbach danego samorządu zawodowego w tym samym dniu i o tej samej godzinie.

• Specjalizacja techniczno-budowlana (art. 14)

Uzyskanie specjalizacji techniczno-budowlanej wymaga odbycia pięcioletniej praktyki w zawodzie w zakresie specjalizacji w ramach posiadanych uprawnień budowlanych bez ograniczeń przy sporządzaniu projektów (specjalizacja do projektowania) lub na budowie (specjalizacja do kierowania robotami budowlanymi).

• Obowiązki projektanta (art. 20)

Wprowadzono zmiany, będące konsekwencją podziału projektu budowlanego na trzy części. Projektant ma obowiązek zapewnienia zgodności **projektu technicznego** z projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym, jak również zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego oraz technicznego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

• Budowy i roboty budowlane niewymagające pozwoleń na budowę (art. 29 i art. 30)

Nowelizacja wprowadza nowe podejście do określenia zasad i wymagań formalnych związanych z rozpoczęciem robót budowlanych, które upraszczają i ujednoliceją katalog budów i robót budowlanych, wymagających pozwolenia na budowę bądź zgłoszenia. Wprost wskazane są te,

które nie wymagają żadnej zgody organu. Art. 30 wskazuje, że **zgłoszenia budowy** lub wykonywania **innych robót budowlanych** dokonuje się organowi administracji architektoniczno-budowlanej, określając rodzaj, zakres, miejsce i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia. Wraz z wnioskiem, w zależności od rodzaju i zakresu planowanych robót, załącza się dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2. (m.in. oświadczenia, rysunki, projekty). Organ architektoniczno-budowlany po otrzymaniu zgłoszenia dokonuje jego sprawdzenia w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 (m.in. zgodności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zagospodarowania terenu, wymaganiami ochrony środowiska), sprawdza kompletność dokumentów. Do wykonywania robót można przystąpić, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniesie sprzeciwu w terminie 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia.

- Zgłoszenia wymaga budowa (art. 29 ust. 1 pkt 1-30)

między innymi

- wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane,

- sieci,

- wolno stojących parterowych budynków stacji transformatorowych i kontenerowych stacji transformatorowych o pow. zabudowy do 35 m²,

- wolno stojących parterowych budynków gospodarczych, garaży, wiat o powierzchni do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki,

- Nie wymaga decyzji pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia budowa (art. 29. ust. 2 pkt 1-32)

między innymi

- wiat o powierzchni zabudowy do 50 m², sytuowanych na działce, na której znajduje się budynek mieszkalny lub przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe, przy czym łączna liczba tych wiat na działce nie może przekraczać dwóch na każde 1000 m² powierzchni działki,

- wolno stojących altan o powierzchni do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki,

- przydomowych basenów i oczek wodnych o powierzchni do 50 m²

- bankomatów, biletomatów, wpłatomatów, automatów sprzedających, automatów przechowujących przesyłki lub automatów służących do wykonywania innego rodzaju usług o wysokości do 3 m włącznie,

- przydomowych tarasów naziemnych o powierzchni zabudowy do 35 m²

- Zgłoszenia wymaga wykonywanie robót budowlanych (art. 29 ust. 3 pkt 1-3)

polegających, między innymi na:

- przebudowie między innymi przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o ile nie prowadzi ona do zwiększenia obszaru od-

Zasadniczym celem wprowadzonych zmian jest uproszczenie i przyśpieszenie procesu inwestycyjno-budowlanego oraz zapewnienie stabilności decyzji podejmowanych w tym procesie.

działania obiektu poza działkę, na której budynek jest usytuowany, sieci gazowych, elektroenergetycznych, instalacji odnawialnych źródeł energii o określonych wymogach

- remoncie niektórych budowli lub budynków,

- instalowaniu między innymi urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych o wysokości powyżej 3 m, instalowaniu wewnątrz i na zewnątrz użytkowanego budynku instalacji gazowych,

- Nie wymaga decyzji pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia wykonywanie robót budowlanych (art. 29 ust. 4 pkt 1-4)

polegających, między innymi na:

- przebudowie urządzeń budowlanych, dociepleniu budynków o wys. nie przekraczającej 12 m

- remoncie obiektów budowlanych z pewnymi wyłączeniami

- instalowaniu między innymi urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tymi urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających o wysokości nieprzekraczającej 3 m, instalowaniu wewnątrz i na zewnątrz użytkowanego budynku instalacji, z wyłączeniem instalacji gazowych.

• Projekt budowlany (art. 34)

Projekt budowlany został podzielony na trzy części; projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny. Inwestor do wniosku o pozwolenie na budowę składa trzy egzemplarze tylko dwóch części projektu. Nie ma wymogu przedłożenia projektu technicznego i nie podlega on zatwierdzeniu decyzją. Nie będzie obowiązywał wzór decyzji o pozwoleniu na budowę. Należy podkreślić, że projekt techniczny musi być zgodny z projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym, a za jego prawidłowe sporządzenie będą odpowiadali projektanci.

• Istotne i nieistotne odstąpienie od zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego lub innych warunków decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 36a)

Należy wskazać, że istotne odstąpienie może dotyczyć zarówno robót prowadzonych w oparciu o decyzję pozwolenia na budowę, jak również prowadzonych na zgłoszenie. Istotne odstąpienie od projektu budowlanego dotyczy jedynie projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektonicznego. Zatem dotyczy tych części projektu budowlanego, które podlegają zatwierdzeniu w decyzji pozwolenia na budowę.

- W przypadku prowadzenia robót budowlanych **na zgłoszenie**, istotne odstąpienia od projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego będzie dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na budowę dla całego zamierzenia budowlanego albo **po dokonaniu ponownego zgłoszenia**.

– W przypadku prowadzenia robót budowlanych na podstawie decyzji pozwolenia na budowę po nowelizacji do katalogu istotnych odstępstw zaliczono również **zmianę źródła ciepła** do ogrzewania lub przygotowywania ciepłej wody użytkowej, ze źródła zasilanego paliwem ciekłym, gazowym, odnawialnym źródłem energii lub z sieci ciepłowniczej, **na źródło opalane paliwem stałym**. Dopuszczono zmiany w zakresie projektu zagospodarowania działki lub terenu, o ile nie będą zwiększały obszaru oddziaływania poza działkę, na której obiekt budowlany został zaprojektowany. Nieistotnym odstępstwem będzie również zmiana powierzchni zabudowy nie przekraczająca 5%. Wykreślono jeden z charakterystycznych parametrów obiektu budowlanego – kubaturę.

Nie jest istotną zmianą odstępnie: 1. od projektowanych warunków ochrony przeciwpożarowej, jeżeli odstępnie zostało uzgodnione pod względem ochrony przeciwpożarowej, 2. od wymagań zawartych w pozwoleniu właściwego konserwatora zabytków, jeśli odstępnie zostało uzgodnione z właściwym konserwatorem, 3. odstępnie od projektowanych warunków higienicznych i zdrowotnych, jeżeli odstępnie zostało uzgodnione z właściwym państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym. Zmiany wprowadzone w projekcie technicznym nie będą zmianami istotnymi, ale będą dopuszczalne po dokonaniu przez projektanta zmian w tym projekcie oraz sprawdzeniu tych zmian przez projektanta sprawdzającego (o ile to sprawdzenie jest wymagane). Natomiast wprowadzanie zmian dotyczących rozwiązań, które podlegały uzgodnieniom, wymaga ponownego uzyskania tych uzgodnień.

• Wyłączenie możliwości stwierdzenia nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę i pozwoleniu na użytkowanie ze względu na upływ czasu (art. 37b, 59 h)

Ważny zapis pojawił się w art. 37 b i 59 h wprowadzający ograniczenie czasowe – do 5 lat umożliwiające stwierdzenie nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę lub decyzji pozwolenia na użytkowanie. Po tym

okresie właściwy organ będzie mógł wydać decyzję, w której stwierdzi wydanie zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa.

• Przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę i pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych na rzecz innego podmiotu (art. 40)

Nowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości ma prawo wystąpić z wnioskiem o przeniesienie pozwolenia, przedkładając oświadczenie o przejściu warunków zawartych w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz o prawie do dysponowania nieruchomością. Natomiast zgoda dotychczasowego inwestora, na rzecz którego decyzja została wydana, lub w stosunku do którego przyjęto zgło-

Zastosowano rewolucyjne podejście, umożliwiające w sposób uproszczony legalizację obiektów wybudowanych ponad 20 lat temu.

sznienie, nie będzie wymagana, jeśli własność nieruchomości lub uprawnienia wynikające z użytkowania wieczystego dotyczącego nieruchomości, objęte decyzją, po wydaniu tego pozwolenia przeszły na nowego inwestora wnioskującego o przeniesienie pozwolenia na budowę.

• Rozpoczęcie budowy, wydawanie dzienników budowy, (art. 41, art. 42, art. 45 art. 45a)

Zasadnicza zmiana dotyczy zakresu dokumentów, składanych przez inwestora do organu nadzoru budowlanego wraz z zawiadomieniem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Między innymi pojawia się obowiązek złożenia oświadczenia przez projektanta i projektanta sprawdzającego o sporządzeniu projektu

technicznego. Wykaz budów, które wymagają sporządzenia **projektu technicznego** został wskazany w art. 42. Na inwestorze spoczywa obowiązek zapewnienia sporządzenia projektu technicznego oraz przekazanie go kierownikowi budowy przed rozpoczęciem robót budowlanych. **Kierownik budowy wpisem do dziennika budowy potwierdza otrzymanie od inwestora zatwierdzonego projektu budowlanego oraz - o ile jest wymagany - projektu technicznego**. W trakcie prowadzonych robót budowlanych kierownik budowy ma obowiązek okazania na każde żądanie organu nadzoru budowlanego projektu budowlanego, który w przypadku wprowadzania zmian ma być na bieżąco aktualizowany. Został poszerzony katalog inwestycji, które wymagają ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego. Warto podkreślić, że w przypadku budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (realizowanych w oparciu zgłoszenie) wymagane jest sporządzenie projektu technicznego, ustanowienie kierownika budowy, ale nie będzie już wymagane zawiadomienie organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Dziennik budowy będzie wydawany (ostemplowany) również przez organy nadzoru budowlanego w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie legalizacji samowoli lub w postępowaniach naprawczych.

• Legalizacja samowoli budowlanej, uproszczone postępowanie legalizacyjne (art. 48, art. 49f)

W znowelizowanych przepisach zredagowano w odrębnym rozdziale przepisy dotyczące legalizacji samowoli budowlanej. Organ nadzoru budowlanego wydaje obligatoryjnie postanowienie o wstrzymaniu budowy (nawet zakończonej) prowadzonej bez pozwolenia, zgłoszenia albo pomimo wniesienia sprzeciwu. W postanowieniu organ informuje o możliwości złożenia wniosku o legalizację oraz o konieczności wniesienia opłaty legalizacyjnej oraz o zasadach jej naliczania. Postępowanie legalizacyjne prowadzi się na wniosek strony. Wniosek o legalizację w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia może złożyć inwestor, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego. Dodatkowo do wymaganych dotychczas oświadczeń

i dokumentacji wnioskodawca ma obowiązek przedłożenia dwóch egzemplarzy projektu technicznego. Uściślono również, że przedłożone do legalizacji dokumenty, w przypadku zakończonej już budowy weryfikuje się z przepisami obowiązującymi w chwili zakończenia budowy. Wycofanie wniosku jest możliwe do dnia wydania decyzji o legalizacji. Nieprzedłożenie wniosku lub jego wycofanie, jak również nieuiszczenie opłaty legalizacyjnej czy też kontynuowanie budowy, pomimo postanowienia o jej wstrzymaniu, **skutkuje wydaniem decyzji o rozbiórce.**

Zastosowano rewolucyjne podejście, umożliwiające w sposób uproszczony legalizację obiektów wybudowanych ponad 20 lat temu. Organ nadzoru budowlanego postanowieniem nakłada obowiązek przedłożenia dokumentów legalizacyjnych, w tym ekspertyzy technicznej. Powyższe opracowanie decyduje o możliwości zalegalizowania samowoli budowlanej. Jeśli z ekspertyzy wynika, że stan techniczny obiektu nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz pozwala na bezpieczne użytkowanie tego obiektu zgodnie z dotychczasowym lub zamierzonym sposobem użytkowania, zostaje wydana decyzja o legalizacji. W przeciwnym wypadku zostaje wydana decyzja nakazująca rozbiórkę. Decyzja o legalizacji stanowi podstawę użytkowania obiektu budowlanego.

• Zakończenie budowy (art. 55, art. 57)

– Warto zwrócić uwagę na znowelizowane przepisy w zakresie przystąpienia do użytkowania obiektów budowlanych. Do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o wydanie decyzji pozwolenia na użytkowanie inwestor ma obowiązek dodatkowo załączyć **projekt techniczny**. Doprecyzowano, jakie protokoły badań i sprawdzeń winny być załączone. Pojawiają się kolejne uproszczenia dotyczące budynków jednorodzinnych. Ustawodawca zwolnił inwestora z obowiązku przedłożenia oryginału dziennika budowy, potwierdzeń odbioru wykonanych przyłączy, protokołów badań i sprawdzeń (z wyjątkiem protokołu badania szczelności instalacji gazowej).

– Ustawodawca dopuszcza wydanie decyzji o **pozwoleniu na użytkowanie dla części obiektu budowlanego**, a także dla niektórych z obiektów budowlanych objętych jedną decyzją o pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniem. Jednak możliwość wydania pozytywnej decyzji uzależniona jest od wyników obowiązkowej kontroli, podczas której organ nadzoru budowlanego potwierdzi, że oddawane do użytkowania części obiektu mogą samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem.

– Po stwierdzeniu użytkowania obiektu budowlanego lub jego

W Jeszcze przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy inwestor ma prawo złożenia do wniosku o wydanie decyzji pozwolenia na budowę albo zgłoszenia budowy projektu budowlanego opracowanego na podstawie przepisów w brzmieniu dotychczasowym.

części bez decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub dokonania skutecznego zawiadomienia o zakończeniu robót organ nadzoru budowlanego poucza inwestora lub właściciela, że obiekt nie może być użytkowany „**pokazuje żółtą kartkę**”. Jeśli po upływie 60 dni od dnia doręczenia pouczenia obiekt jest nadal użytkowany z naruszeniem przepisów, organ nadzoru budowlanego wymierza karę z tytułu nielegalnego użytkowania. Kara wyliczana jest ze wzoru i podlega dziesięciokrotnemu podwyższeniu. Kary z tytułu

nielegalnego użytkowania mogą być nakładane wielokrotnie, kolejne po upływie 30 dni w wysokości wyliczonej ze wzoru i pięciokrotnie podwyższonej.

• Utrzymanie obiektów budowlanych. Protokół z okresowej kontroli (art. 62a)

Po raz pierwszy w rozdziale związanym z utrzymaniem obiektów budowlanych wprowadzono wymagania odnośnie treści protokołów z kontroli okresowych. Powstał również obowiązek dołączania do protokołów kopii zaświadczeń potwierdzających ich sporządzenie przez osoby posiadające uprawnienia w odpowiedniej specjalności.

• Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. (art. 71)

Wprowadzona zmiana ma na celu poprawę bezpieczeństwa pożarowego i w przypadku zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części do zgłoszenia należy dołączyć ekspertyzę rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

• Przepisy karne (art. 90)

Wykreślony został przepis, który wskazywał, że wykonywanie robót budowlanych niezgodnie z prawem skutkuje sankcją karną w postaci grzywny lub karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 2 lat.

• Przepisy przejściowe

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. stosuje się przepisy dotychczasowe. Nie ma możliwości prowadzenia uproszczonego postępowania legalizacyjnego, jeżeli przed dniem wejścia w życie nowelizacji została wydana decyzja o nakazie rozbiórki. Należy podkreślić, że na mocy art. 21, jeszcze przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy inwestor ma prawo złożenia do wniosku o wydanie decyzji pozwolenia na budowę albo zgłoszenia budowy projektu budowlanego opracowanego na podstawie przepisów w brzmieniu dotychczasowym.

MAŁGORZATA BORYCZKO
POWIATOWY INSPEKTOR NADZORU BUDOWLANEGO
W KRAKOWIE -POWIAT GRODZKI

Mirosław Boryczko

Forum Ekonomiczne 2020

KARPACZ. E-budownictwo – przełom w procesie inwestycyjno-budowlanym

Forum Ekonomiczne, największa w Europie Środkowo-Wschodniej platforma spotkań o prawie 30-letniej tradycji, którego stałym miejscem jest Krynica-Zdrój, ze względu na obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne zostało przeniesione do Karpacza. Odbędzie się ono we wcześniej zaplanowanym terminie 8-10 września 2020 r. Uczestniczyło w nim ponad 2500 gości z Europy, Azji Centralnej i USA. Dyskutowano o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przezwyciężaniu kryzysów. Głównym partnerem Forum było świetnie reprezentowane województwo małopolskie.

9 września odbył się panel: e-budownictwo – przełom w procesie inwestycyjno-budowlanym. Uczestnikami dyskusji byli: Robert Nowicki – podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju; Dorota Cabańska – p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego; Wojciech Gwizdak – sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP; Mirosław Boryczko – przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Dorota Cabańska-p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

i Andrzej Falkowski – przewodniczący Komisji Prawno-Regulaminowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Moderatorem panelu był redaktor Bartosz Bednarz.

Podczas dyskusji skupiono się na szeroko pojętej cyfryzacji w budownictwie. Minister Dorota Cabańska przedstawiła

stan prac realizowanych w tym zakresie w Głównym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego. W pierwszym etapie został uruchomiony serwis e-budownictwo zawierający ujednolicone formularze i wnioski, bezpośrednio dotyczące procesu inwestycyjnego. Obecnie rozpoczyna się drugi etap pilotażu, związany z przeprowadzaniem scyfryzowanego projektu budowlanego. To jedna z najważniejszych dla inwestorów zmian, która ma szansę na wprowadzenie w przyszłym roku. Prowadzone prace są konsultowane z Izbą Architektów RP oraz Polską Izbą Inżynierów Budownictwa. Jednocześnie prowadzony jest pilotaż z udziałem i zaangażowaniem samorządowych organów architektoniczno-budowlanych i nadzoru budowlanego.

Polska Izba Inżynierów Budownictwa jest aktywnym partnerem działającego przy GUNB zespołu ds. cyfryzacji. Kończący pierwszy etap generator dziesięciu wniosków elektronicznych jest dostępny na stronie e-budownictwo.gunb.gov.pl. W dniu 4 września rozpoczął się drugi etap pilotażu – proces składania pełnego wniosku o pozwolenie na budowę z elektronicznym projektem budowlanym. Obecnie zespół pracuje, między innymi, nad elektronicznym rejestrem osób posiadających uprawnienia budowlane eCRUB, który wyeliminuje obowiązek dołączania do projektu budowlanego dokumentów w postaci uprawnień budowlanych i zaświadczenia o przynależności do właściwej izby samorządu zawodowego.

Uczestnicy panelu nie mieli wątpliwości, że pełne wprowadzenie w życie cyfryzacji wymaga sporo czasu i wiąże się z dużym nakładem finansowym. Panel e-budownictwo został oceniony bardzo pozytywnie i należy mieć nadzieję, że przewidywane ułatwienia wynikające z cyfryzacji będą dobrze przyjęte przez wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego.

Uczestnicy panelu.

MIROSLAW BORYCZKO
AUTOR ZDJĘĆ
IRENEUSZ REK - BLUEPHOTO

Mirosław Boryczko

Epidemia nie wstrzymała inwestycji

KRAKÓW. XIV Forum Budownictwa - merytoryczna wymiana poglądów pomiędzy przedsiębiorcami, inżynierami i naukowcami

Epidemia koronawirusa nie wstrzymała w naszym kraju większości inwestycji budowlanych, ale skorygowała zamierzenia dotyczące spotkań i konferencji. Planowane na kwiecień coroczne Forum Budownictwa odbyło się dopiero 11 września. Zmieniło się też miejsce spotkania – zamiast Zakopanego, Kraków. Gospodarzem Forum była Politechnika Krakowska. Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa jest od lat współorganizatorem tej imprezy firmowanej przez Galicyjską Izbę Budownictwa.

Tematyką forum były szeroko rozumiane problemy współczesnego budownictwa. Wśród wielu znamienitych gości szczególnie miło został przywitany minister infrastruktury Andrzej Adamczyk. W swoim wystąpieniu podkreślił, że dokonania branży budowlanej w naszym kraju napawają go dumą i optymizmem. Nie przeszkodziła nam epidemia, nie przerwano łańcucha produkcji i dostaw, co sprawiło, że ten sukces dostrzegają także nasi sąsiedzi. Minister zapowiedział też nowe środki rządowe na inwestycje infrastrukturalne w miastach wojewódzkich.

Wręczenie odznaczenia Małgorzacie Boryczko

JM Rektor Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Bialkiewicz, skoncentrował się w swoim wystąpieniu na problemach funkcjonowania osiedli z wielkiej płyty, które pod względem urbanistycznym tworzyły spójną całość jako przestrzeń życia dla mieszkańców.

Dr hab. inż. Marcin Furtak zwrócił uwagę, że technologia budownictwa energooszczędnego powoduje pojawienie się nowego, odmiennego stylu architektonicznego charakteryzującego się funkcjonalnymi i ruchomymi elementami elewacji zwiększającymi energooszczędność.

Prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak analizował korzyści ekonomiczne zastosowania druku 3D w budownictwie.

Dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej dr hab. inż. Andrzej Szarata, prof. PK analizował celowość budowy metra w Krakowie, proponując jako alternatywne rozwiązanie przeniesienie pod ziemię niektórych fragmentów istniejących linii tramwajowych.

Wyniki ogólnopolskiego konkursu „Budowa Roku 2019” organizowanego przez Zarząd Główny PZITB przy współpracy Ministerstwa Rozwoju i Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego przedstawił wiceprzewodniczący Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa dr inż. Stanisław Karczmarczyk. Trzeba nadmienić, że w sześciu kategoriach jubileuszowej XXX edycji konkursu pierwsze miejsca zajęły obiekty z Małopolski.

Wystąpienie Małgorzaty Boryczko, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, poświęcone było bezpieczeństwu w budownictwie oraz nowelizacji Prawa budowlanego, która wchodzi w życie 19 września i przynosi wiele uproszczeń zarówno przy wydawaniu pozwoleń na budowę, jak i legalizacji samowoli budowlanych.

Forum było także okazją do wręczenia przedsiębiorcom budowlanym i inżynierom odznaczeń państwowych i resortowych. Złoty Krzyż Zasługi otrzymał Andrzej Witkowski, Srebrne Krzyże: Małgorzata Boryczko, Adam Czopik, Janusz Karkula i Rafał Krzepakowski. Brązowymi Krzyżami Zasługi udekorowani zostali: Małgorzata Fedorczyk-Cisak, Marcin Furtak i Marek Zapart. Medale Stulecia Odzyskania Niepodległości otrzymali: Marcin Banasik i Józef Karpała.

XIV Forum Budownictwa przeszło do historii. Pokazało ono, że inicjatywa Galicyjskiej Izby Budownictwa wsparta Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa daje bardzo pozytywne efekty. Merytoryczna wymiana poglądów pomiędzy przedsiębiorcami, inżynierami i naukowcami dobrze służy rozwojowi budownictwa nie tylko w Małopolsce.

Wystąpienie Andrzeja Adamczyka, ministra infrastruktury

MIROSLAW BORYCZKO

Marian Plachecki

Egzamin w czasach zarazy

UPRAWNIENIA BUDOWLANE. Aż 30 % kandydatów zrezygnowało z przystąpienia do egzaminu. To niewątpliwie skutek pandemii.

Konsekwencją stanu pandemii, spowodowanej koronawirusem SARS CoV-2, stały się m.in. ogromne trudności w przeprowadzeniu egzaminu na uprawnienia budowlane w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa. Egzamin testowy w 35. sesji "Wiosna 2020", planowany pierwotnie w dniu 22 maja br., odbył się dopiero w dniu 4 września br.

Krajowa Komisja Kwalifikacyjna PIIB opracowała szczegółowe wytyczne dotyczące zachowania bezpieczeństwa sanitarnego podczas egzaminu testowego i ustnego, dostosowane do krajowych reżimów sanitarnych. Kandydaci zakwalifikowani do egzaminu testowego i ustnego w 35. sesji w zawiadomieniu o terminie i miejscu egzaminu otrzymali szczegółowe informacje o obowiązujących zasadach bezpieczeństwa sanitarnego. Na stronie internetowej OKK MOIIB zostały zamieszczone wszystkie niezbędne informacje, włącznie ze stosownym zarządzeniem nr 5/2020 przewodniczącego Rady Małopolskiej OIIB.

We wszystkich okręgowych izbach egzamin testowy został przeprowadzony

w dwóch turach: I tura o godz. 9:00 dla kandydatów do uprawnień w specjalności konstrukcyjno- budowlanej oraz II tura o godz. 14:00 dla kandydatów pozostałych specjalności uprawnień budowlanych. Oznaczało to, że pracownicy biura OKK MOIIB skierowani do pracy podczas egzaminu testowego oraz członkowie OKK i egzaminatorzy powołani do komisji egzaminacyjnych zostali zobowiązani do dyspozycyjności na stanowisku pracy w godz. od 6:00 do 18:00. Testy przeprowadzono w hotelu Metropolo by Golden Tulip. W uroczystym rozpoczęciu w obu turach egzaminu testowego wziął udział przewodniczący Rady MOIIB Kol. Mirosław Boryczko.

Z satysfakcją należy odnotować wzorowe dostosowanie się kandydatów do wymogów reżimu sanitarnego podczas egzaminu testowego.

Testy egzaminacyjne po 24 godzinach kwarantanny w sejfie Biura MOIIB zostały sprawdzone przez członków komisji egzaminacyjnych poszczególnych specjalności uprawnień budowlanych. W godzinach wieczornych w dniu 5 września br. na stronie internetowej OKK MOIIB zostały ogłoszone wyniki egzaminu testowego oraz szczegółowy harmonogram egzaminu

ustnego, z zachowaniem zasad RODO.

Egzamin ustny został zaplanowany w okresie od 6 września do 2 października br. i jest przeprowadzany zgodnie z wymogami reżimu sanitarnego, obowiązującymi w Biurze MOIIB.

W tablicy zamieszczona jest statystyka 35. sesji egzaminu na uprawnienia budowlane, wg stanu aktualnego po przeprowadzeniu egzaminu testowego. Wskaźnik zdawalności egzaminu testowego jest analogiczny jak w poprzednich sesjach egzaminacyjnych. Do egzaminu testowego w 35. sesji przystąpiło około 70% osób zakwalifikowanych do udziału w tym egzaminie. Tak wysoki wskaźnik (30%) usprawiedliwionej rezygnacji z udziału w egzaminie testowym nie wystąpił w dotychczas przeprowadzonych 34 sesjach egzaminu na uprawnienia budowlane! Niewątpliwie jest to skutek stanu pandemii. Osoby te złożyły wnioski o zakwalifikowanie do udziału w 36. sesji "Jesień 2020".

W dniu 4. grudnia br. odbędzie się egzamin testowy 36. sesji "Jesień 2020" egzaminu na uprawnienia budowlane. Wszystkie prace wyprzedzające (rejestracja i przyjmowanie wniosków kandydatów do uprawnień

Egzamin testowy

budowlanych) zostały zrealizowane w lipcu 2020 roku.

Łącznie zostały złożone 242 nowe wnioski (specjalność konstrukcyjno-bud.: 33 wnioski proj. i łączne oraz 83 wnioski: kierowanie; drogowa: 24 wnioski; kolejowa: 12 wniosków; mostowa: 5 wniosków; elektryczna: 39 wniosków; sanitarna: 43 wnioski; telekomunikacyjna: 2 wnioski oraz hydrotechniczna: 1 wniosek), co stanowi około 69 % liczby wniosków złożonych do sesji "Wiosna 2020".

Nadal trwają prace komisji egzaminacyjnych, związane z kwalifikacją wykształcenia i praktyki zawodowej kandydatów do 36. sesji oraz uzupełnianie braków w dokumentacji poszczególnych wniosków. Ich zakończenie planowane jest na koniec września 2020 roku.

Taki więc w OKK MOIIB III kwartał br. wypełniony jest jednocześnie trwającymi pracami egzaminu 35. sesji "Wiosna 2020" oraz kwalifikacji wniosków zgłoszonych do 36. sesji "Jesień 2020".

MARIAN PŁACHECKI
PRZEWODNICZĄCY OKK MOIIB

Egzamin ustny

**Statystyka 35. sesji "Wiosna 2020"
egzaminu na uprawnienia budowlane /po egzaminie testowym/**

Specjalność:	Liczba złożonych nowych wniosków	Liczba nowych wniosków z pozytywnym wynikiem kwalifikacji	Liczba wniosków do ponownego egzaminu testowego	Liczba osób uczestniczących w egzaminie testowym	Liczba osób z pozytywnym wynikiem egzaminu testowego	Wskaźnik zdawalności egzaminu testowego /% /	Liczba wniosków do ponownego egzaminu ustnego
konstrukcyjno-budowlana projektowanie lub proj. i kierowanie	27	27	5	25	25	100	18
konstrukcyjno-budowlana kierowanie	116	115	38	108	84	77,8	47
drogowa	27	23	7	19	15	78,9	4
kolejowa	15	15	5	14	12	85,7	1
mostowa	16	16	2	12	10	83,3	5
elektryczna	58	57	15	51	43	84,3	2
telekomunikacyjna	3	2	0	1	1	100	-
sanitarna	87	84	36	88	72	81,8	34
hydrotechniczna	2	1	0	1	0	0	1
Suma 35. sesja	351	340	108	319	262	82,1	112

Zygmunt
Rawicki

30. edycja budowlanych oskarów

BUDOWA ROKU. W tym roku w gronie nagrodzonych znalazło się osiem obiektów z Małopolski. Sześć budów otrzymało nagrody I stopnia, a dwie nagrody II stopnia

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa zorganizował Jubileuszowy XXX ogólnopolski konkurs „Budowa Roku”, nad którym patronat honorowy objęły: Ministerstwo Rozwoju oraz Główny Urząd Nadzoru Budowlanego.

Rozstrzygnięcie tegorocznej edycji Konkursu „Budowa Roku 2019” zostało przesunięte z czerwca (z uwagi na pandemię COVID-19) na 3 września 2020 r. Wręczenie nagród odbyło się w gmachu Naczelnej Organizacji Technicznej w Warszawie z zachowaniem pełnego reżimu sanitarnego.

Konkurs jest jednym z najbardziej prestiżowych przeglądów osiągnięć polskiego budownictwa i nadal cieszy się nie słabnącym zainteresowaniem licznych

inwestorów, deweloperów, generalnych wykonawców, jednostek projektowych i samorządów terytorialnych.

Do konkursu zgłoszono 39 budów. Zostały one podzielone na 9 kategorii:

- osiedla mieszkaniowe i budynki mieszkalne o wartości do 25 mln zł;
- osiedla mieszkaniowe i budynki mieszkalne o wartości od 25 do 40 mln zł;
- osiedla mieszkaniowe i budynki mieszkalne o wartości powyżej 40 mln zł;
- obiekty biurowe;
- obiekty kultury, nauki i oświaty;
- obiekty przemysłowe;
- obiekty drogowe;
- obiekty przebudowywane i rewitalizowane;
- obiekty oceniane indywidualnie.

Nagrodzone obiekty budowlane charakteryzują się nowoczesnymi rozwiązaniami technologicznymi, wysoką jakością wykonawstwa, dobrą organizacją procesu budowlanego, bardzo wysokim poziomem zapewnienia bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska.

Sąd Konkursowy przyznał:

- 5 nagród III stopnia;
- 16 nagród II stopnia;
- 18 nagród I stopnia, uważanych za budowlane oskary.

W tym roku w gronie nagrodzonych znalazło się osiem obiektów z Małopolski. Sześć budów otrzymało nagrody I stopnia, a dwie nagrody II stopnia.

Poniżej przedstawiamy nagrodzone budowy z regionu Małopolski.

ZYGMUNT RAWICKI

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Budynek mieszkalny wielorodzinny nr 1 z garażem podziemnym i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w Krakowie przy ul. Bartosza Głowackiego 30 (Kategoria osiedla mieszkaniowe i budynki mieszkalne o wartości od 25 do 40 mln zł)

Inwestor, deweloper, generalny wykonawca: DOM-BUD M. Szafiński S. J., Kraków

Jednostka projektowa: ARCHITEKCI MIKOŁAJSKI & WIESE sp. z o. o., Kraków

Kierownik budowy: mgr inż. Radosław Wilk

Inspektor nadzoru: mgr inż. Jacek Kruczkowski

Główni projektanci: mgr inż. arch. Maciej Kozub (architektura),

mgr inż. Małgorzata Wójcik (konstrukcja)

Budowę do konkursu zgłosił inwestor, deweloper, generalny wykonawca.

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Biurowiec .BIG w Krakowie przy ul. Generała Bohdana Zielińskiego 3 (Kategoria obiekty biurowe)

Inwestor: Ghelamco Poland sp. z o. o. Warsaw Spire, Warszawa

Inwestor zastępczy: SECO POLSKA Sp. z o. o., Warszawa

Generalny wykonawca: Budimex S.A., Warszawa

Jednostka projektowa: Q-Arch Sp. z o. o., Kraków

Kierownik budowy: mgr inż. Tomasz Bzówka

Inspektor nadzoru: mgr inż. Krzysztof Rybka

Główni projektanci: mgr inż. arch. Robert Kuzianik (architektura),

mgr inż. Czesław Hodurek (konstrukcja)

Budowę do konkursu zgłosił generalny wykonawca.

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Centrum magazynowe i lekkiej produkcji: hala magazynowo-produkcyjna z zapleczem biurowo-socjalnym, zbiornik retencyjny, podziemna pompownia pożarowa, drogi wewnętrzne place manewrowe, parkingi oraz rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Cholerzyn, gmina Liszki (Kategoria obiekty przemysłowe)

Inwestor: KJF E3 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka Komandytowa, Kraków
Generalny wykonawca: Usługi Remontowo-Budowlane FAKTOR Plus Marcin Bartusiak, Brzesko
Jednostka projektowa: S. Projekt Przemysław Skalny, Bolechowice
Kierownik budowy: inż. Jan Siemieniuch
Inspektor nadzoru: mgr inż. Mirosław Boryczko
Główni projektanci: mgr inż. arch. Przemysław Skalny (architektura), mgr inż. Norbert Wysocki (konstrukcja)
 Budowę do konkursu zgłosił generalny wykonawca.

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego UJ CM Kraków-Prokocim w Krakowie przy ul. Jakubowskiego 2 (Kategoria obiekty oceniane indywidualnie)

Inwestor: Uniwersytet Jagielloński- Collegium Medicum, Kraków
Inwestor zastępczy: Konsorcjum firm: ECM Group Polska S.A., Warszawa, Portico Project Management Sp. z o. o. i Wspólnicy Sp. Komandytowa, Warszawa, IDOM Ingenieria y Consultoria S.A., Bilbao, Hiszpania
Generalny wykonawca: Konsorcjum firm: WARBUD S.A. - PORR S.A. - Vamed Standortentwicklung und Engineering GmbH, Warszawa
Jednostka projektowa: INDUSTRIA BALTIC GROUP, Gdańsk
Kierownik budowy: inż. Barbara Kaczorowska-Stelmaszyńska
Inspektor nadzoru: mgr inż. Dorota Górską-Bajon
Główni projektanci: mgr inż. arch. Jan Stańczak (architektura), mgr inż. Krzysztof Smolak (konstrukcja)
 Budowę do konkursu zgłosił generalny wykonawca.

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Wieża widokowa ze ścieżką przyrodniczo-edukacyjną w koronach drzew w Krynicy-Zdroju, ul. Słotwińska 51 (Kategoria obiekty oceniane indywidualnie)

Inwestor: SŁOTWINY ARENA sp. z o. o., Krynica-Zdrój
Generalny wykonawca: Braty i Kompany s. c. Wojciech i Maciej Trzebunia, Kościelisko
Jednostka projektowa: Podhalańska Pracownia Architektoniczna Buduj A Wołoj s.c. J. Karpiel i St. Michałczak, Zakopane
Kierownik budowy: Władysław Żyrek
Inspektor nadzoru: Piotr Pajor
Główni projektanci: mgr inż. arch. Jan Karpiel (architektura), mgr inż. Stanisław Czernik (konstrukcja)
 Budowę do konkursu zgłosił inwestor.

Tytuł „Budowa Roku 19” (nagroda I stopnia)

Hala widowiskowo-sportowa Arena Jaskółka Tarnów w Tarnowie przy ul. Traugutta 3b (Kategoria obiekty oceniane indywidualnie)

Inwestor: Gmina Miasta Tarnowa

Generalny wykonawca: Budimex S.A. Warszawa

Jednostka projektowa: Studio Projektowe Anny Kasprzyk, Warszawa

Inne jednostki: Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji Tarnów

Kierownicy budowy: mgr inż. Janusz Turek, mgr inż. Maciej Makarski

Inspektorzy nadzoru: mgr i nż. Marek Bochenek (05.2017 - 07.2017 r.)

mgr inż. Janusz Fogel (07.2017 - 11.2019 r.) (branża konstrukcyjno-budowlana),

mgr inż. Roman Sowiński (branża elektryczna), mgr inż. Ryszard Machowski (branża sanitarna),

tech. Ryszard Madej (branża drogowa)

Główni projektanci: mgr inż. arch. Tomasz Kosma-Kwieciński (architektura), mgr inż. Łukasz Sybilski (konstrukcja)

Budowę do konkursu zgłosił inwestor.

Nagroda II stopnia

Inwestycja DĄBIE PLAZA w Krakowie przy ul. Dąbskiej 11A

(Kategoria osiedla mieszkaniowe i budynki mieszkalne o wartości od 25 do 40 mln zł)

Inwestor deweloper: Dąbie Plaza BUDREM 5 Sp. z o. o. Sp. kom., Kraków

Generalny wykonawca: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "GALIA" sp. z o. o. spółka komandytowa, Kraków

Jednostka projektowa: Skoczek & Partnerzy Architekci, Kraków

Kierownik budowy: tech. bud. Zbigniew Fijałkowski

Inspektor nadzoru: mgr inż. Dariusz Rosnawski

Główni projektanci: mgr inż. arch. Bogdan Skoczek (architektura),

dr inż. Paweł Marzec (konstrukcja)

Budowę do konkursu zgłosił inwestor, deweloper.

Nagroda II stopnia

Budynek biurowy z parkingami podziemnymi i infrastrukturą techniczną w Krakowie przy ul. Mogiłskiej 43

(Kategoria obiekty biurowe)

Inwestor: WX OFFICE INNOVATION Sp. z o.o., Kraków

Generalny realizator inwestycji: PORR S.A., Warszawa

Jednostka projektowa: Op Architekten ZT Sp. z o. o., Warszawa

Kierownik budowy: mgr inż. Ryszard Wojciechowski

Inspektor nadzoru: mgr inż. Krzysztof Papej

Główni projektanci: mgr inż. arch. Andrzej Orliński,

mgr inż. arch. Wojciech Popławski (architektura),

dr inż. Przemysław Ruchała (konstrukcja)

Budowę do konkursu zgłosił generalny realizator inwestycji.

Nowa prezes PZITB

OPOLE. Jednogłośnie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego. W kadencji 2020-2024 związek będzie działać pod kierunkiem prof. Marii Kaszyńskiej.

W dniach 11–13 września 2020 r. w sali konferencyjnej hotelu Mercure w Opolu odbył się LI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Obrady Krajowego Zjazdu Delegatów – ze względu na aktualną sytuację epidemiczną – prowadzone były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

W Zjeździe uczestniczyło 83 delegatów ze wszystkich Oddziałów PZITB. Oddział Małopolski PZITB w Krakowie na KZD reprezentowany był przez Członka Honorowego PZITB – prof. Kazimierza Flagę oraz 6 delegatów, wybranych przez Walne Zgromadzenie Oddziału w dniu 4 lipca 2020 r., a mianowicie: Kol. Kol. Izabelę Tylek, Mirosława Boryczko, Macieja Gruszczyńskiego, Andrzeja M. Kucharzkiego, Filipa Pachlę i Jana Szpaka.

Delegaci z Oddziału Małopolskiego aktywnie uczestniczyli w pracach gremiów zjazdowych. Na przewodniczącego LI KZD wybrany został Mirosław Boryczko. Jan Szpak pracował w komisji wyborczej, a Maciej Gruszczyński w komisji uchwał i wniosków.

Początek pierwszego dnia obrad poświęcony został na przedstawienie sprawozdania z działalności Zarządu Głównego, który przez dwie ostatnie kadencje pracował pod kierownictwem Ryszarda Trykosko. Ustępujący przewodniczący w swoim wystąpieniu przedstawił największe osiągnięcia PZITB w ostatnich latach, m.in. znaczącą stabilizację finansów stowarzyszenia, kontynuację konkursu Budowa Roku, bezpośrednią i efektywną współpracę z władzami na szczeblu ministerstw i urzędów centralnych, kontynuację współpracy z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa, organizacjami pokrewnymi – szczególnie z państw Grupy Wyszehradzkiej i Stanów Zjednoczonych (tu szczególnie podziękowania zostały skierowane na ręce Kol. Zygmunta Rawickiego – Członka Honorowego PZITB). Kontynuowano współpracę z uczelniami wyższymi w zakresie propagowania aktualnej wiedzy – poprzez popularyzację

Wystąpienie programowe kol. prof. Marii Kaszyńskiej.

Ustępujący Przewodniczący PZITB - kol. Ryszard Trykosko - przedstawia sprawozdanie z kadencji 2016-20

wydawnictw, organizację konferencji oraz pracę z młodzieżą, np. work camp.

Problemem, którego nie udało się w obecnej kadencji ZG rozwiązać, pozostaje kwestia finansowania czasopism PZITB – tj. Inżynierii Budownictwa oraz Przeglądu Budowlanego.

Kończąc swoje wystąpienie ustępujący przewodniczący ZG zarekomendował jako swoją następczynię prof. Marię Kaszyńską z Oddziału PZITB w Szczecinie.

Miarą uznania dla ustępującego Zarządu Głównego było jednogłośnie udzielone absolutorium za kadencję 2016–2020.

Pierwszy dzień obrad zakończyły wybory przewodniczącego PZITB. Przez kolejną kadencję 2020–2024 PZITB będzie działać pod kierunkiem prof. Marii Kaszyńskiej.

W swoim exposé zapowiedziała kontynuację dotychczasowej działalności Zarządu Głównego oraz poświęcenie szczególnej uwagi kwestii zapewnienia właściwego funkcjonowania czasopism stowarzyszeniowych oraz współpracy z Oddziałami.

Drugiego dnia Zjazdu odbyły się wybory członków Zarządu Głównego,

Główniej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Z oddziału Małopolskiego PZITB zostali wybrani:

- Do Zarządu Głównego PZITB: Kol. Kol. Karol Firek i Maciej Gruszczyński.
- Do Główniej Komisji Rewizyjnej – Kol. Izabela Tylek (na posiedzeniu konstytuującym w w gremium objęła funkcję sekretarza GKR PZITB).
- Do Głównego Sądu Koleżeńskiego PZITB – Kol. Jan Szpak.

Krajowy Zjazd Delegatów zakończyła dyskusja generalna, zwieńczona sformułowaniem Uchwały Generalnej, która stanowić będzie o kierunkach działania PZITB w kadencji 2020–2024. Na podkreślenie zasługuje aktywny udział w dyskusji delegatów z naszego Oddziału, a szczególnie Kolegów: prof. Kazimierza Flagi i Mirosława Boryczko.

Na zakończenie delegaci podjęli uchwałę, że kolejny LII Krajowy Zjazd Delegatów w roku 2024 zorganizowany zostanie przez Oddział PZITB w Lublinie.

MACIEJ GRUSZCZYŃSKI

Kolejna kadencja prezesa SITPNIg

AGH. Walne Zgromadzenie jednomyślnie udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału, a następnie wybrało władze i organy Oddziału na kadencję 2020 - 2024

6 lipca 2020 r. w sali audytoryjnej Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu Akademii Górniczo - Hutniczej odbył się Walny Zjazd Oddziału Krakowskiego Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego. Referat sprawozdawczy ustępującego Zarządu Oddziału SITPNIg wygłosił prezes Oddziału Dominik Staśko, omawiając działalność i osiągnięcia Oddziału w minionej kadencji. Wśród aktywności Oddziału SITPNIg w Krakowie mijającej kadencji wyróżnić należy zarówno kwestie związane z organizacją seminariów, odczytów, wyjazdów naukowo - technicznych, jak i spotkań służących zarówno wymianię poglądów, jak i - co ważne - nawiązywaniu dobrych międzyludzkich oraz zawodowych relacji pomiędzy członkami stowarzyszenia i jego sympatykami.

W trakcie minionej kadencji zorganizowano łącznie 57 takich inicjatyw, do czego przyczyniła się bardzo dobra współpraca zarówno z Akademią Górniczo Hutniczą w Krakowie, Państwowym Instytutem Badawczym w Krakowie, Krakowską Radą Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej w Krakowie, a także przedsiębiorstwami z branży naftowej i gazowniczey, w tym również nawiązane kontakty międzynarodowe. Wśród wymienionych inicjatyw wyróżnić można m.in. coroczną organizację pikników wiertniczych popularyzujących wśród studentów oraz zaproszonych gości wiedzę w zakresie nowych technologii naftowych, zarówno podczas organizowanej części seminarnej, jak i w ramach części technicznej obejmującej prezentacje sprzętu wierniczego i technologii produkcji.

Działania Oddziału na rzecz aktywizacji studentów to również organizacja wyjazdów technicznych m.in. do obiektów naftowych i gazowniczych PGNiG Oddział Zielona Góra (przy współpracy z Oddziałem SITPNIg Zielona Góra),

„Stary” a zarazem „nowy” prezes Oddziału Krakowskiego dr inż. Dominik Staśko

a także do firm i instalacji związanych z branżą naftową i gazowniczą (np. wyjazdy do Podziemnych Magazynów Gazu, PKN Orlen w Płocku). W aktywność na rzecz popularyzacji wiedzy technicznej wpisuje się również organizacja sympozjów w Akademii Górniczo - Hutniczej, Instytucie Nafty i Gazu - Państwowym Instytucie Badawczym czy też w Oddziale Zakład Gazowniczy w Krakowie. Podkreślenia wymaga również organizacja wielu zagranicznych wyjazdów naukowo - technicznych, m.in. do Hiszpanii, Gruzji, Armenii, Portugalii, Francji, Włoch oraz na Ukrainę. Organizacja w trakcie kadencji wyjazdów krajowych, obejmujących zwiedzanie infrastruktury technicznej np. morskiej platformy eksploatacyjnej, stoczni remontowej, rafinerii gdańskiej, stacji gazowych, zapoznanie się z nowymi technologiami budowy sieci infrastrukturalnych, w połączeniu z bogatym programem turystycznym stają się bardzo atrakcyjną formą spędzenia czasu w gronie osób o podobnych zainteresowaniach oraz pasjach. Cennymi inicjatywami jest również organizowany cykl jednodniowych wycieczek techniczno-krajoznawczych pod nazwą „Poznajemy okolice Krakowa” czy też organizowane

na bieżąco zwiedzanie Grot Kryształowych w Kopalni Soli w Wieliczce, Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Krakowskiego Holdingu Komunalnego czy też oddanego do użytkowania najnowocześniejszego w Europie Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie - Prokocimiu. Oddział włącza się również aktywnie w akcję informacyjną dotyczącą studiów na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu AGH, w organizację Festiwalu Nauki w Krakowie oraz w Pikniku Naukowo - Dydaktycznego w Bóbrce, wspiera działalność kół naukowych działających na Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH, a także był współpatronem Targów Edukacyjnych w Krakowie, wspierając Zespół Szkół Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa im. prof. Walerego Goetla w Krakowie, uczestniczył w wystawie Rady FSNT NOT w Krakowie pod nazwą „Krakowscy Inżynierowie Okresu Wyzwolenia”. Wśród pozostałych aktywności wymienić można organizację spotkań noworocznych czy też spotkań przy ognisku w Lasku Wolskim, integrujących społeczność Oddziału, także z innych organizacji.

Walne Zgromadzenie jednomyślnie udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału, a następnie wybrało władze i organy Oddziału na kadencję 2020 - 2024, tj. Zarząd Oddziału, Komisję Rewizyjną Oddziału, Sąd Koleżeński Oddziału oraz 3 delegatów na LX Walny Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Delegatów SITPNIg. Ponadto wybrano 3 delegatów do Rady Wojewódzkiej FSNT NOT. Prezesem Oddziału na nową kadencję ponownie został wybrany kol. dr inż. Dominik Staśko, który w swoim wystąpieniu podkreślił, że kolejny rok tj. 2021, będzie rokiem 75-lecia Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego. Obchody jubileuszowe powinny być zarówno kształcącym spojrzeniem w przeszłość, jak też ukierunkować nowe wyzwania stojące przed stowarzyszeniem.

GRZEGORZ MLECZKO
ODDZIAŁ KRAKOWSKI SITPNIg

Budowlani na manewrach

BOCHNIA. VII Mistrzostwa Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w strzelectwie

8 września br. na strzelnicy LOK w Bochni-Pogwizdów odbyły się kolejne, siódme, Mistrzostwa Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w strzelectwie. Pogoda nam sprzyjała, gdyż wrześniowe słońce grzewało uczestników do walki.

Pandemia COVID-19 i trwające w Izbie egzaminy nie pozwoliły na wzięcie udziału w zawodach wszystkim potencjalnym strzelcom. Zawodnikom uczestniczącym w mistrzostwach staraliśmy się zapewnić bezpieczeństwo, rzetelnie dochowując wymaganych reżimów sanitarnych. Miło nam, że swoją obecnością zaszczyliły nas drużyny reprezentujące Okręgi Mazowiecki i Śląski oraz przedstawiciel z Podkarpacia.

Do rozegrania mieliśmy 5 konkurencji: pistolet centralnego zapłonu, pistolet Uzi, karabin sportowy, karabin AK 47

(Kałasznikowa) oraz pojedynkę strzelecki drużyn. Udział w imprezie wzięło prawie 50 osób, z uczestnikami ostatnich Mistrzostw w Warszawie - organizowanych przez Mazowiecką Izbę i reprezentacją Oddziału Krakowskiego SEP włącznie. Uważamy iż współpraca pomiędzy krakowskimi organizacjami MOIIB i SEP na niwie sportowej jest warta naśladowania.

O randze zawodów niech świadczy również fakt, iż obsługa sędziowska była najwyższej klasy (I i państwowej). Niełatwo było się dostać na podium. Oto zwycięzcy poszczególnych konkurencji :

Pistolet centralnego zapłonu:

1. Ciaszkiewicz Zbigniew ŚOIIB 92 pkt.
2. Sekuła Bogdan O/Kr SEP 91
3. Pindel Bożena MOIIB 89

Karabin sportowy:

1. Panicz Adam ŚOIIB 94 pkt
2. Sekuła Bogdan O/Kr SEP 90
3. Wróbel Wiesław O/Kr SEP 89

Karabin AK 47:

1. Grochowski Dariusz O/Kr SEP 88 pkt
2. Wróbel Wiesław - 88
3. Sekuła Bogdan - 87

Do punktacji liczone były wyniki łączne Pcz i PM oraz Ksp i AK 47, toteż klasyfikacja wyglądała następująco:
Pistolety:

1. Sekuła Bogdan O/Kr SEP - 146 pkt
2. Pindel Bożena MOIIB - 144
3. Panicz Adam ŚOIIB - 144

Karabiny:

1. Wróbel Wiesław O/Kr SEP - 177 pkt
2. Sekuła Bogdan - 177
3. Panicz Adam ŚOIIB - 173

Klasyfikacja indywidualna czwórboju:

1. Sekuła Bogdan O/Kr SEP - 323 pkt
2. Panicz Adam ŚOIIB - 317
3. Ciaszkiewicz Zbigniew ŚOIIB - 308
4. Wróbel Wiesław O/Kr SEP - 305

5. Grochowski Dariusz - 304
6. Strasiński Wacław MOIIB - 283

Klasyfikacja drużynowa:

1. O.Kr. SEP (D. Grochowski, B. Sekuła, W. Wróbel) - 1340 pkt
2. ŚOIIB (Z. Ciaszkiewicz, A. Panicz, R. Czerwik) - 1314
3. MOIIB (R. Urbański, E. Wurst, W. Strasiński) - 1121
4. Koło Seniorów SEP (W. Wyroba, T. Budzyk, T. Cebula) - 1072
5. MOIIB (R. Sołek, K. Drabek, G. Piechowicz) - 732
6. MOIIB+ POIIB (W. Jaworski, S. Mitka, M. Bajek) - 659

Mazowiecka Izba czaiła się, podpatrując zawodników, by pokazać swój kunszt w pojedynku:

1. Mazowiecka OIIB (R. Rak, A. Fronczek, P. Truszkowski)
2. Śląska OIIB (Z. Ciaszkiewicz, A. Panicz, R. Czerwik)
3. MOIIB -Alwernia (J. Pulit, S. Osadziński, S. Gaudyn)

Najlepszą zawodniczką zawodów została Pani Bożena Pindel z biura MOIIB, natomiast nadzieją strzelectwa okrzyknięto Panią Gabrielę Przysiał. Przewodniczący Rady MOIIB myślał już na Forum Ekonomicznym w Sudetach, toteż zdobył tytuł Pokojowego Strzelca. Zwycięzcy uhonorowani zostali okolicznościowymi dyplomami i pucharami. Zawodnicy drużyn „zagranicznych” obdarowani zostali upominkami, dowodzącymi krakowskiej gościnności.

Imprezę wzbogacała polowa gastro-nomia, gdzie swoje zdolności kulinarne wykazały sympatyczne Panie Paulina i Marysia, serwując kielbaski i kaszanki z grilla oraz grochówkę.

Posileni i naładowani pozytywną energią bocheńskich lasów dotrwaliśmy do godzin wieczornych, kiedy to Kol. Gabriela Przysiał - wiceprzewodnicząca Rady MOIIB i inicjator organizacji zawodów Kol. Jan Strzałka w ciepłych słowach podziękowali uczestnikom za sportową walkę i miłą atmosferę.

RYSZARD GROCHOWSKI – O.KR SEP
SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW

Maria
Tomaszewska-Pestka

Zakres ubezpieczenia - pytania i odpowiedzi

ERGO HESTIA. Autentyczne dylematy inżynierów. Rzeczywiste wyjaśnienia ubezpieczyciela

W artykule opublikowanym w ostatnim biuletynie „Budowlani” (nr 2/2020) przedstawialiśmy 10 najważniejszych pytań dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności inżynierów budownictwa.

Odpowiedziałam tam na następujące pytania:

1. Co obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie OC inżyniera budownictwa?
2. Czy w okresie zawieszenia członkostwa w Izbie lub skreślenia z listy członków Izby muszę indywidualnie kontynuować ubezpieczenie, aby mieć ochronę na szkody wynikłe z czynności wykonanych w okresie, kiedy byłem członkiem Izby?
3. Ile lat po zakończeniu ubezpieczenia Ubezpieczyciel będzie odpowiadał za szkodę wobec poszkodowanego?
4. Ile wynosi suma gwarancyjna?
5. Czy mogę podwyższyć sumę gwarancyjną?
6. Czy obowiązkowe ubezpieczenie obejmuje prowadzenie działalności gospodarczej?
7. Czy mogę dostać polisę ubezpieczenia obowiązkowego do przetargu?
8. Czy ochroną ubezpieczeniową objęte są projekty wykonawcze i warsztatowe?
9. Jak i kiedy zgłosić szkodę?
10. Co się dzieje, jeżeli roszczenia zgłaszane do inżyniera budownictwa są niezasadne?

Osoby, które nie miały okazji przeczytać odpowiedzi na powyższe pytania, zachęcamy do powrotu do poprzedniego numeru.

Tymczasem dzisiaj publikujemy 10 autentycznych pytań inżynierów budownictwa przesyłanych mailowo do Ergo Hestii na adres inzynierowie@ag.ergohestia.pl oraz odpowiedzi na te pytania. Zapraszamy do zadawania pytań – staramy się, aby żadne pytanie nie pozostało bez odpowiedzi.

I. Czy proponowane przez Państwa ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej inżynierów budownictwa odnosi się również do prowadzenia samodzielnej funkcji technicznej kierownika

budowy w pełnym zakresie obowiązków wynikających z prawa budowlanego?

Ochrona ubezpieczeniowa w obowiązkowym i tzw. nadwyżkowym ubezpieczeniu OC inżyniera budownictwa obejmuje wszystkie obowiązki osób pełniących samodzielne techniczne funkcje w budownictwie, w tym kierownika budowy.

Należy jednak pamiętać, że Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia architektów i inżynierów budownictwa wskazuje rodzaje szkód, w których Ubezpieczyciel nie jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania (tzw. wyłączenie z ochrony ubezpieczeniowej). Są to:

- a) szkody wyrządzone z winy umyślnej
- b) szkody wyrządzone wskutek naruszenia praw autorskich i patentów
- c) kary umowne
- d) szkody powstałe w wyniku normalnego zużycia lub wadliwej eksploatacji obiektów budowlanych
- e) szkody wynikłe z przekroczenia ustalonych kosztów
- f) szkody powstałe z czynności zaniechanych/wykonanych w okresie, zanim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej

Jeżeli szkoda, za którą ponosi odpowiedzialność osoba wykonująca samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, w następstwie uchybień w wykonywaniu obowiązków sformułowanych przez Prawo budowlane, nie podlega wyłączeniu z punktów a-f, Ubezpieczyciel jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania.

II. Bardzo proszę o informację, czy pełniąc samodzielnie funkcję techniczną na budowie (np. kierownik robót) – bez wpisu do dziennika budowy – ubezpieczenie OC jest skuteczne? Czy też wymagane jest wpisanie danej osoby do dziennika budowy?

1. Zgodnie z brzmieniem art. 45 ust.
2. Prawa budowlanego osoba, która

sprawuje funkcje kierownika budowy lub robotami musi zostać wpisana do dziennika budowy oraz potwierdzić wpis własnoręczny podpisem.

Poniżej cytat z art. 45

„Ust. 2. Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy dokonać w dzienniku budowy wpisu osób, którym zostało powierzone kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych. Osoby te są obowiązane potwierdzić podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji.”

Po wejściu w życie nowelizacji tego artykułu będzie obowiązywała analogiczna regulacja.

„Ust. 7. Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy dokonać w dzienniku budowy wpisu osób, które pełnią funkcje kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego. Osoby te są obowiązane potwierdzić podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji.”

Powyższa regulacja oznacza, że osoby, które nie zostały wpisane do dziennika budowy, nie sprawują samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie kierowania budową, kierowania robotami. To powoduje, że obowiązkowe ubezpieczenie OC tej osoby nie obejmuje tych czynności.

III. (...) proszę o informację, czy w ramach ubezpieczenia obowiązkowego OC z tytułu wykonywania samodzielnej funkcji w budownictwie lub w formie rozszerzonej można ubezpieczyć własną działalność od pełnienia funkcji inżyniera kontraktu wraz pełnieniem funkcji inspektorów nadzoru. Proszę o informację, od jakich przypadków można się ubezpieczyć?

Nie ma możliwości, aby rozszerzyć ubezpieczenie obowiązkowe o dodatkowe ryzyka nie ujęte w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC architektów i inżynierów budownictwa lub Umowie Generalnej OC inżynierów budownictwa zawartej pomiędzy PIIB a Ergo Hestią. W stosunku do Rozporządzenia Umowa generalna objęła ochroną ubezpieczeniową szkody wynikłe z wykonywania projektów warsztatowych, wykonawczych, techniczno – budowlanych oraz

innych projektów zawierających obliczenia statyczne i wytrzymałościowe, analizy wytrzymałościowe i wyoboczeniowe, analizy konstrukcji wraz z koniecznymi opisami oraz dokumentacją rysunkową i kosztorysową, a także szkody związane z wykonywaniem tytułu rzeczoznawcy budowlanego.

Ofertę na ubezpieczenie pełnienia funkcji inżyniera kontraktu lub realizacji nadzorów wielobranżowych można uzyskać na rynku ubezpieczeniowym u wiodących ubezpieczycieli. Warunki ustalone są indywidualnie w zależności od zakresu obowiązków, wymaganego zakresu ubezpieczenia, oczekiwanej sumy gwarancyjnej wielkości inwestycji. Ergo Hestia także przedstawia oferty w tym zakresie.

IV. Jestem zainteresowany wykupieniem dodatkowego ubezpieczenia 200 000 euro. Czy mam rozumieć, że moje obecne ubezpieczenie 50 000 euro zostanie zwiększone o 200 000, czyli łącznie będę ubezpieczony na 250 000 euro? Czy można na tę ponadprogramową składkę wystawić fakturę na firmę?

Na pytanie należy odpowiedzieć twierdząco – suma z ubezpieczenia obowiązkowego wraz z sumą z ubezpieczenia nadwyżkowego się kumulują. Ze względu na to, że z ubezpieczenia nadwyżkowego inżynier budownictwa może skorzystać w dowolnym momencie, należy pamiętać, że ta kumulacja następuje od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w ubezpieczeniu nadwyżkowym.

Odpowiadając na drugie pytanie - ubezpieczyciel nie wystawia faktur. Polisa jest dokumentem, na podstawie którego można zaksięgować koszt składki jako koszt uzyskania przychodów. Ubezpieczyciel jednak nie doradza w sprawie zakwalifikowania składki jako kosztu uzyskania przychodu – ta decyzja należy do zainteresowanego. Na życzenie ubezpieczającym (podmiotem zobowiązanym do opłacenia składki) może być firma.

V. (...) czytam w polisie ubezpieczenia nadwyżkowego, że ubezpieczyciel odpowiada wyłącznie za szkody o wartości przekraczającej 50 000 euro, a co ze szkodami poniżej tej wartości? Nadal ewentualnie byłyby rozliczane z podstawowego ubezpieczenia? Czy biorąc nadwyżkowe ubezpieczenie na niższe kwoty?

Zapis na polisie ubezpieczenia nadwyżkowego oznacza, że ubezpieczyciel będzie odpowiadał z tej umowy

Designed by Freepik

ubezpieczenia w przypadku, gdy szkoda wyrządzona przekroczy 50.000 euro. Szkody wyrządzone do 50.000 euro pokrywane będą przez ubezpieczenie obowiązkowe, którym objęty jest każdy czynny członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Zatem nie może być sytuacji, w której ubezpieczony nie będzie miał ochrony na szkody do 50.000 euro. Takie szkody będą pokrywane z polisy ubezpieczenia obowiązkowego, a w przypadku, gdy szkody z jednego zdarzenia przekroczą kwotę 50.000 euro, zacznie „działać” ubezpieczenie nadwyżkowe.

VI. Jestem członkiem Izby Inżynierów Budownictwa oraz prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą. W ramach prowadzonej działalności wykonuję kosztorysy dla projektantów, wykonawców i inwestorów. Jeśli w momencie sporządzania kosztorysu dla projektanta, wykonawcy bądź inwestora popełnię błąd polegający na:

1. Nieuwzględnieniu w kosztorysie części robót
2. Błędnym obmiarze
3. Błędnej cenie
4. Użyciu w kosztorysie nazw własnych (w momencie gdy nie można tego zrobić), to czy obowiązkowe ubezpieczenie OC inżynierów budownictwa, którym jestem objęty, pokryje wynikające szkody?

W pierwszej kolejności należy wskazać, że kosztorysowanie nie jest wykonywaniem samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie. Jest to rodzaj działalności, którego nie ubezpieczają żaden z ubezpieczycieli na polskim rynku.

Pojęcie dokumentacji kosztorysowej pojawia się w § 17 ust. 1 pkt 4 Umowy Generalnej, który potwierdza ochronę na szkody wynikłe z wykonywania projektów warsztatowych, wykonawczych, techniczno – budowlanych oraz innych projektów zawierających obliczenia statyczne i wytrzymałościowe, analizy wytrzymałościowe i wyoboczeniowe, analizy konstrukcji wraz z koniecznymi opisami oraz dokumentacją rysunkową i kosztorysową. Zapis ten jednak należy roznieść w ten sposób, że ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wynikłe z błędów w sporządzeniu projektów (budowlanych, techniczno-budowlanych, warsztatowych, wykonawczych), które mogą być ujawnione w projekcie, opisie, rysunkach, kosztorysach. To oznacza, że ochrona obejmuje szkody powstałe z błędów w kosztorysach, o ile błędy te są następstwem błędu w projekcie.

Odpowiadając wprost na pytanie: żadna z 4 sytuacji wskazana w pytaniu nie jest objęta ochroną w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC, chyba że jest następstwem błędu w projekcie.

VII. Czy zakładając sytuację, że podejmę się wykonania zlecenia (umowa - zlecenie) na zadanie całkowicie niemające związku z zawodem inżyniera budownictwa (np. kierowcy) i wyrządzą szkodę przedsiębiorstwu, z którym mam podpisaną ww. umowę (np. uszkodzę pojazd tegoż przedsiębiorstwa - stłuczka, otarcie), to czy jestem objęty jakąś formą ubezpieczenia w ramach tego obowiązkowego dla inżynierów?

Obowiązkowe ubezpieczenie OC inżyniera budownictwa obejmuje tylko szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie oraz:

- a) szkody wynikłe z wykonywania projektów warsztatowych, wykonawczych, techniczno – budowlanych oraz innych projektów zawierających obliczenia statyczne i wytrzymałościowe, analizy wytrzymałościowe i wyoboczeniowe, analizy konstrukcji wraz z koniecznymi opisami oraz dokumentacją rysunkową i kosztorysową
- b) szkody związane z wykonywaniem tytułu rzeczoznawcy budowlanego.

Inne szkody pozostają poza zakresem ochrony ubezpieczeniowej z obowiązkowego ubezpieczenia OC, w tym szkoda opisana w pytaniu powyżej.

Dodatkowo Umowa generalna zawarta pomiędzy PIIB a Ergo Hestia udziela ochrony wszystkim inżynierom budownictwa na:

- a) szkody wyrządzone w życiu prywatnym (np. szkody wyrządzone przez dzieci, psy, amatorskim uprawianiem sportu, posiadaniem domu, mieszkania)
- b) koszty obrony prawnej poniesione przez ubezpieczonego wskutek konieczności pokrycia takich kosztów w celu obrony swoich praw, w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach, w postępowaniach przed sądami polskimi, prowadzonych z jego udziałem w charakterze pozwanego, podejrzanego, oskarżonego oraz w wewnętrznym postępowaniu dyscyplinarnym lub zawodowym.

Niestety, uszkodzenie wynajętego samochodu wykorzystywanego w działalności gospodarczej nie jest objęte ani ubezpieczeniem OC w życiu prywatnym, ani w ubezpieczeniu kosztów obrony prawnej.

VIII. Posiadam uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń. Posiadam polisę podstawową OC, ale chcę korzystać również z nadwyżkowego OC inżynierów budownictwa. Chcę się dowiedzieć, jaki zakres ubezpieczenia obejmuje, czy na przykład przeglądy obiektów budowlanych, których wykonuję dużo.

Nadwyżkowe Ubezpieczenie OC inżyniera budownictwa jest zawierane w identycznym zakresie jak ubezpieczenie obowiązkowe, z dodatkowymi regulacjami ujętymi w Umowie Generalnej OC inżynierów budownictwa zawartej pomiędzy PIIB a Ergo Hestia.

Sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych jest ujęte w Prawie budowlanym jako samodzielna funkcja techniczna w budownictwie. To oznacza, że szkody wyrządzone w związku ze sprawowaniem kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych, np. wykonywaniem przeglądów okresowych w ramach posiadanych uprawnień budowlanych, są objęte ubezpieczeniem nadwyżkowym OC inżyniera budownictwa.

IX. Posiadam uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w zakresie sieci i instalacji sanitarnych. Wyjeżdżam na budowę do Norwegii, gdzie będę kierował - jako kierownik budowy - pracami budowlanymi na kubaturowym obiekcie mieszkaniowym. Proszę o odpowiedź, czy w sytuacji, kiedy uprawnienia budowlane nie są wymagane w Norwegii, jestem upoważniony do nadzorowania prac budowlanych na podstawie odrębnych przepisów? Czy Państwa ochrona ubezpieczeniowa przy moich uprawnieniach sanitarnych będzie mnie chroniła czy nie i w jakim zakresie?

§ 11 Umowy Generalnej OC inżynierów budownictwa zawartej pomiędzy PIIB a Ergo Hestia stanowi: Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe na terytorium całego świata. Należy ten zapis rozumieć, że ochrona na terytorium całego świata obejmuje:

- a) szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie

- c) szkody wynikłe z wykonywania projektów warsztatowych, wykonawczych, techniczno – budowlanych oraz innych projektów zawierających obliczenia statyczne i wytrzymałościowe, analizy wytrzymałościowe i wyoboczeniowe, analizy konstrukcji wraz z koniecznymi opisami oraz dokumentacją rysunkową i kosztorysową
- d) szkody związane z wykonywaniem tytułu rzeczoznawcy budowlanego
- e) szkody wyrządzone w związku z czynnościami życia prywatnego.

Opisany w pytaniu przypadek kierowania budową nie jest wykonywaniem samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie w rozumieniu polskiej Ustawy Prawo budowlane. Opisane czynności będą wykonywane na podstawie przepisów norweskich bez konieczności posiadania uprawnień budowlanych.

Sytuacją, która podlega ochronie ubezpieczeniowej z punktu „a” powyżej, jest np. podpisywanie własnymi uprawnieniami projektów wykonywanych dla inwestycji realizowanych w Niemczech, po wcześniejszym uzyskaniu prawa wykonywania zawodu na podstawie właściwych lokalnych przepisów.

X. Jak działa ubezpieczenie projektanta sprawdzającego? Czy on odpowiada z projektantem 50/50% ? Jak dzielone są wypłaty z odszkodowań?

Warto pamiętać, że w przypadku błędów projektowych odpowiedzialność za szkodę ponosi projektant i projektant sprawdzający. Ich odpowiedzialność jest solidarna (na podstawie art. 441 § 1 Kodeksu cywilnego). Jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna. Ubezpieczyciel wypłaca należne odszkodowanie w granicach sum gwarancyjnych z ubezpieczeń obu projektantów, oceniając stopień winy każdego z nich. W przypadku, gdy udokumentowane roszczenie przekracza kwotę wypłaconą przez Ubezpieczyciela, poszkodowany ma prawo zwrócić się do dowolnie wybranej osoby – projektanta lub projektanta sprawdzającego lub obu naraz – o wypłatę należnej pozostałej kwoty, a ta osoba jest zobowiązana do jej wypłaty.

MARIA TOMASZEWSKA – PESTKA

AGENCJA WYŁĄCZNA ERGO HESTIA

MARIA.TOMASZEWSKA-PESTKA@AG.ERGOHESTIA.PL

Plan szkoleń, kursów i seminariów organizowanych lub współorganizowanych przez Małopolską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa w IV kwartale 2020 roku

L.p.	Temat : kursu / seminarium / konferencji / wycieczki technicznej	Data	Wykładowca / Organizator
1	<u>Branża komunikacyjna - kolejowa - SITK RP O. Kraków</u> Prelekcja: „Po kolei o kolei” „Skąd się biorą przymusowi pasażerowie” „O różnych rodzajach napięć i rozstawów”	06.10.2020 Kraków siedziba Oddziału SITK ul. Siostrzana 11	SITK RP O. Kraków MOIIB Biuro Oddziału SITK RP w Krakowie tel. 12 658-93-72 krakow@sitkrp.org.pl http://krakow.sitkrp.org.pl Odpowiedzialny: Jerzy Hydzik
2	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Oświetlenie obiektów magazynowych w oparciu o ofertę opraw LED Firmy BERGMEN z wykorzystaniem systemu DALI w sterowaniu oświetleniem – prezentacja praktycznego rozwiązania zastosowanego w Firmie ArtNeon.	09.10.2020 17.00 Kraków	O.Kr SEP, Koło SEP nr 4, SIIUE MOIIB ARTNEON Adam Dziejicki Biuro SEP: 12 422 58 04
3	<u>Branża sanitarna – PZITS O.Kraków</u> Seminarium: Przepompownie ścieków w eksploatacji "AQUA" SA - doświadczenia eksploatacyjne.	14.10.2020 13.00-15.15 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro Sala B	O. Kraków PZITS MOIIB biuro@pzits.krakow.pl tel. 12 422 26 98 mgr inż. Grzegorz Rzycki AQUA SA Bielsko-Biała
4	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Piorunochron nie musi szpecić budynku – czyli o współpracy elektryka z architektem i budowlancem – mgr inż. K. Wincencik	15.10.2020 17.00 Szkolenie online	O.Kr SEP, SIIUE MOIIB Krzysztof Wincencik
5	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Przekazanie obiektu budowlanego do użytkowania. Zmiany w legalizacji samowoli budowlanej.	20.10.2020 16.00-18.30 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, ul. Rajska 1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
6	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Budynki drewniane – korozja biologiczna. Diagnostyka, inwentaryzacja uszkodzeń, naprawy.	22.10.2020 16.00-18.30 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska 1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
7	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kurs przygotowujący do egzaminu na uprawnienia budowlane	23.10.2020 15.00-20.00 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro	PZITB-ORSB OM szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37

L.p.	Temat : kursu / seminarium / konferencji / wycieczki technicznej	Data	Wykładowca / Organizator
8	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Umowy o roboty budowlane – omówienie kluczowych postanowień umownych – część II Wykładowcy: Kancelaria Borucki Długosz Radcowie prawni, www.bdglegal.pl	27.10.2020 16.00-18.30 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB www.bdglegal.pl szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
9	<u>Branża sanitarna – PZITS O.Kraków</u> Seminarium: Monitoring sieci ciepłowniczej kamerami termowizyjnymi.	29.10.2020 13.00.-15.15 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro, Sala B	O. Kraków PZITS MOIIB biuro@pzits.krakow.pl tel. 12 422 26 98 inż. Marek Korzeniak MPEC SA w Krakowie
10	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Warsztaty inżynierskie: Słabe miejsca w budynku. Izolacje przeciwwodne, przeciwwilgociowe fundamentów, tarasów, balkonów. Błędy projektowe i wykonawcze. - część I	29.10.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
11	<u>Branża elektryczna - Oddział Krakowski SEP</u> Zwiedzanie zaplecza technicznego Wytwórni Sprzętu Elektroenergetycznego AKTYWIZACJA Spółdzielnia Pracy (Dojazd własny)	29.10.2020 11.00 Kraków ul. Stadionowa 24	O.Kr SEP MOIIB Koło SEP nr 65 Tadeusz Wojsznis kom. 697 261 618 Biuro SEP: 12 422 58 04
12	<u>Branża komunikacyjna - kolejowa - SITK RP O. Kraków</u> Prelekcja: „Po kolei o kolei” „Gdzie kończą się podkłady” „Ale kolej to też katastrofy” „Czas na pociągi, które wstrząsnęły Rosją”	03.11.2020 Kraków siedziba Oddziału SITK ul. Siostrzana 11	SITK RP O. Kraków MOIIB Informacja: Biuro Oddziału SITK RP w Krakowie, tel. 12 658-93-72 krakow@sitkrp.org.pl http://krakow.sitkrp.org.pl Odpowiedzialny: Jerzy Hydzik
13	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Pomiary w instalacjach i urządzeniach niskiego napięcia z wykorzystaniem aparatury firmy SONEL Okresowa kontrola ograniczników przepięć – mgr inż. Krzysztof Wincencik	05.11.2020 11.00 Szkolenie online	O.Kr SEP, SONEL MOIIB Maria Zastawny Biuro SEP: 12 422 58 04
14	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Kontrola okresowe. Utrzymanie obiektów budowlanych.	17.11.2020 16.00-18.30 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkoleniapzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
15	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Warsztaty praktyczne: Projektowanie i programowanie w oparciu o proste sterowanie budynkiem KNX Easy Firmy Hager	17/18/19.11.2020 17.00 Budynek ANCO ul. Bociana 2 Kraków	O.Kr SEP, Koło SEP nr 4, SliUE MOIIB HAGER Adam Dziedzicki Biuro SEP: 12 422 58 04

L.p.	Temat : kursu / seminarium / konferencji / wycieczki technicznej	Data	Wykładowca / Organizator
16	<u>Branża sanitarna – PZITS O.Kraków</u> Seminarium: Mikroplastiki jako zagrożenie środowiska wodnego.	18.11.2020 13.00-15.15 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro Sala B	O. Kraków PZITS MOIIB biuro@pzits.krakow.pl tel. 12 422-26-98 dr inż. Małgorzata Kryłow Politechnika Krakowska
17	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Warsztaty inżynierskie: Słabe miejsca w budynku. Termografia w budownictwie. Przykłady zastosowania kamery termowizyjnej, interpretacja obrazów – cz. II	19.11.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska 1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
18	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Warsztaty inżynierskie: Słabe miejsca w budynku. Czy warto umierać w wannie? Wentylacja w budynkach mieszkalnych – cz. III	26.11.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska 1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
19	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Normy przepisy z zakresu instalacji elektrycznych – zmiany wprowadzone przez nowe dokumenty	26.11.2020 17.00 Kraków Dom Technika NOT	O.Kr SEP, SiiUE, DEHN MOIIB Krzysztof Wincencik Biuro SEP: 12 422 58 04
20	<u>Branża sanitarna – PZITS O.Kraków</u> Seminarium: Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz ochrona przeciwpożarowa przy urządzeniach elektrycznych.	26.11.2020 13.00-15.15 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro Sala B	O. Kraków PZITS MOIIB biuro@pzits.krakow.pl tel. 12 422-26-98 mgr inż. Andrzej Wiązek MPEC S.A. w Krakowie
21	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kosztorysowanie robót budowlanych – przepisy prawne, zasady ogólne. BIMestiMate. Wykładowca: mgr inż. Stanisław Moryc, rzeczoznawca kosztorysowy SKB	27.11.2020 15.00-20.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
22	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kosztorysowanie robót budowlanych – kosztorys inwestorski i ofertowy. Dokumentacja przetargowa.	28.11.2020 09.00-16.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
23	<u>Branża komunikacyjna - kolejowa - SITK RP O. Kraków</u> Prelekcja: „Po kolei o kolei” „Fascynujące szlaki cz. I”	01.12.2020 Kraków siedziba Oddziału SITK ul. Siostrzana 11	SITK RP O. Kraków MOIIB Informacja: Biuro Oddziału SITK RP w Krakowie, tel. 12 658-93-72 krakow@sitkrp.org.pl http://krakow.sitkrp.org.pl Odpowiedzialny: Jerzy Hydzik

L.p.	Temat : kursu / seminarium / konferencji / wycieczki technicznej	Data	Wykładowca / Organizator
24	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Szkolenie doskonalące dla inspektorów nadzoru inwestorskiego – wybrane zagadnienia - cz. I	01.12.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
25	<u>Branża komunikacyjna - kolejowa - SITK RP O. Kraków</u> Konferencja: Nowoczesne technologie i systemy zarządzania w transporcie szynowym – NOVKOL'20	2-4.12.2020 Zakopane	SITK RP O. Kraków MOIIB Informacja: Biuro Oddziału SITK RP w Krakowie tel. 12 658-93-72 krakow@sitkrp.org.pl http://krakow.sitkrp.org.pl Odpowiedzialne: Józefa Majerczak Janina Mrowińska
26	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Ochrona odgromowa i przepięciowa w instalacjach prosumenckich – rozwiązania firmy DEHN	03.12.2020 11.00 Kraków Dom Technika NOT Sala B	O.Kr SEP, SIIUE, DEHN Koło SEP nr 4 MOIIB Krzysztof Wincencik Biuro SEP: 12 422 58 04
27	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Nowe trendy w instalacjach elektrycznych dla budynków SMART HOME	03.12.2020 18.00 Kraków	O.Kr SEP, SIIUE Koło SEP nr 4 MOIIB Krzysztof Wincencik Biuro SEP: 12 422 58 04
28	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Zmiany w ustawie Prawo budowlane w 2020 r.	03.12.2020 16.00-18.30 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
29	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kosztorysowanie - przedmiarowanie robót. Wartość kosztorysowa inwestycji. Kosztorys zamienny i powykonawczy. Wycena prac projektowych. Ćwiczenia.	04.12.2020 15.00-20.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
30	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne: Kosztorysowanie komputerowe w programie BIMestiMate. Wprowadzenie, przegląd programów, zasady ogólne.	05.12.2020 09.00-16.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
31	<u>Branża elektryczna - Oddział Krakowski SEP</u> Czy grozi nam wymiana telewizorów? Prezentacja: Jan Dumieński	10.12.2020 17.00 Kraków Dom Technika NOT	O.Kr SEP Koło SEP nr 7 MOIIB Ryszard Grochowski Biuro SEP: 12 422 58 04
32	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Warsztaty inżynierskie: Słabe miejsca w budynku. Zasady wykonywania i odbioru dociepleń (w tym ETICS). Błędy projektowe i wykonawcze - cz. IV	10.12.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37

L.p.	Temat : kursu / seminarium / konferencji / wycieczki technicznej	Data	Wykładowca / Organizator
33	<u>Branża sanitarna – PZITS O.Kraków</u> Seminarium: Eksploatacja gazociągów wysokiego ciśnienia	10.12.2020 13.00-15.15 Kraków Dom Technika ul. Straszewskiego 28 II piętro Sala B	O. Kraków PZITS MOIIB biuro@pzits.krakow.pl tel. 12 422-26-98 mgr inż. Rafał Kowalski
34	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kosztorysowanie komputerowe w programie BIMestiMate. Ćwiczenia.	11.12.2020 15.00-20.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
35	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne Kosztorysowanie komputerowe w programie BIMestiMate. Rozszerzone funkcje programów do kosztorysowania. Ćwiczenia.	12.12.2020 09.00-16.00 Kraków ul. Filipa 17, WSEI	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
36	<u>Branża ogólnobudowlana – PZITB-ORSB</u> Szkolenie stacjonarne/online Szkolenie doskonalące dla inspektorów nadzoru inwestorskiego – wybrane zagadnienia - cz. II	15.12.2020 14.00-18.00 Kraków Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ul. Rajska 1, II piętro sala wykładowa 247	PZITB-ORSB OM MOIIB szkolenia@pzitb.org.pl www.pzitb.org.pl Joanna Kruk tel. 12 421 47 37
37	<u>Branża elektroinstalacyjna – Oddział Krakowski SEP</u> Seminarium Komisji Kwalifikacyjnych Normy i przepisy z zakresu instalacji elektrycznych – zmiany wprowadzone przez nowe dokumenty.	18.12.2020 14.00 Kraków Dom Technika NOT	O.Kr SEP MOIIB Maria Zastawny Biuro SEP: 12 422 58 04

Szkolenia online dostępne dla członków PIIB na stronie internetowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

W okresie pandemii koronawirusa COVID-10 sprawdziła się forma szkoleń zdalnie prowadzonych, które są bezpłatne i ogólnodostępne dla wszystkich członków naszego samorządu na udostępnionej przez PIIB platformie. Stało się to możliwe, dzięki podjętej inicjatywie przez kilka Okręgowych Izby Inżynierów Budownictwa: Mazowiecką, Małopolską, Śląską, Dolnośląską, Opolską, Podkarpacką, Łódzką, Lubelską oraz Podlaską. Poniżej podajemy, jak zapisać się na szkolenia online. Uczestnictwo w szkoleniu jest możliwe po zalogowaniu się na stronie internetowej PIIB <https://www.piiib.org.pl/> oraz rejestracji dla danego typu szkolenia – link: https://portal.piiib.org.pl/szkolenia_online. Należy pamiętać, aby logowanie przeprowadzić w najnowszej wersji przeglądarki internetowej. Jeśli jesteśmy zalogowani w przeglądarce np. Internet Explorer, to otrzymamy komunikat dotyczący braku naszej pełnej kompatybilności z najnowszą technologią audio-video, w ramach której jest zorganizowane szkolenie online. Preferowane są najnowsze wersje przeglądarki, np. Google Chrome lub Mozilla Firefox (lub inne) i poprzez nie należy logować się do ww. strony PIIB.

UWAGA !

1. We wszystkich wspólnie organizowanych na terenie Małopolski formach doształcania zawodowego członków MOIIB przez stowarzyszenia naukowo-techniczne (PZITB, PZITS, SEP, SITWM, SITK RP, SITNiG, ZMRP) i MOIIB rozliczenie finansowe następuje w wyniku przedłożenia – bezpośrednio u głównej księgowej MOIIB i bez opiniowania przez ZPdsUDZ – zbiorczej faktury za zorganizowanie kursu, seminarium, szkolenia itp. wraz z imienną listą i wpisanym nr. członkostwa w MOIIB oraz podpisem uczestnika na liście obecności. W tych przypadkach nie ma możliwości indywidualnego rozliczenia dofinansowania każdego uczestnika przez ZPdsUDZ!
2. Oprócz ww. propozycji istnieje możliwość indywidualnego dofinansowania dla każdego członka MOIIB w kwocie do 300 PLN w skali roku, uczestnictwa w różnych formach doształcania i zwrotu kosztów zakupu poradników, programów komputerowych, publikacji i norm doskonalących kwalifikacje. Do kwoty 300 PLN włączony został koszt rocznej prenumeraty czasopism. Warunkiem uzyskania dofinansowania lub zwrotu kosztów jest złożenie odpowiedniego wniosku wraz z oryginałem imiennej faktury w biurze MOIIB w terminie do 31 października.
Regulamin dofinansowania oraz formularze druków wniosków znajdują się na stronie www.map.piiib.org.pl

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Władysław Majka (1935 – 2020)

14 sierpnia odszedł nasz Kolega, do 2018 członek Rady Okręgowej MOIIB – Władysław Majka. Pożegnaliśmy znakomitego inżyniera, świetnego fachowca, oddanego działacza, skromnego, uczciwego Człowieka. Od siebie muszę dodać – niezawodnego, sprawdzonego Przyjaciela.

Władysław Majka urodził się 4.10.1935 roku w Czarnej Sędziszowskiej koło Sędziszowa Małopolskiego. Pochodził z wielodzietnej rodziny. Od dziecka, podobnie jak jego rodzeństwo, musiał mierzyć się z przeciwnościami losu w sposób niewspółmierny do rówieśników. To była szkoła samodzielności, odpowiedzialności, ogromnego zdyscyplinowania i zaangażowania we wszystko, co robił. Ukończył szkołę podstawową w Czarnej i po epizodzie z liceum plastycznym w Sędziszowie (był bardzo uzdolniony plastycznie), rozpoczął edukację we Wrocławiu. Po ukończeniu Technikum Budowlanego rozpoczął studia na kierunku budownictwo lądowe na Politechnice Wrocławskiej.

Kariera zawodowa Władka to przede wszystkim Tarnowskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego, a następnie Kombinat Budowlany z kilkuletnią przerwą na pracę w pracowni projektowej Miastoprojekt. Przeszedł wszystkie szczeble awansu zawodowego. Przez 11 lat był naczelnym dyrektorem Kombinatu Budowlanego.

Całe życie był aktywny jako inżynier konstruktor, autor wielu obliczeń konstrukcyjnych, głównie budowli sakralnych. Pierwszą realizacją konstrukcyjną była muszla koncertowa w tarnowskim amfiteatrze. Na jego koncie figurują 23 kościoły i budowle sakralne, m. in.: w Filipowicach, Ostrowie Szlacheckim, Łęgu Tarnowskim, Słotowej, Zaczarniu, Bogumiłowicach, Koszycach Małych, w Dębicy – kościół Ducha Świętego, Ładnej, w Zgłobicach, w Tarnowie – kościół Chrystusa Dobrego Pasterza, Królowej Górnej, kaplica cmentarna w Starych Żukowicach i Czarnej Sędziszowskiej. Jedną z najpoważniejszych realizacji były obliczenia konstrukcyjne do całego kompleksu Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie.

Do końca swego życia aktywnie działał w NOT i PZITB. W latach 2006 - 2018 był członkiem Rady Okręgowej MOIIB, a dodatkowo pracował w Zespole ds. procesów budowlanych.

Ten zapracowany inżynier zawsze znajdował czas na swoje pasje. Był zagorzałym kibicem żużla. Wspólnie kibicowaliśmy Unii Tarnów. Przez pewien czas był nawet prezesem Sekcji Żużlowej w tarnowskim klubie sportowym.

Był kwintesencją skromności. Nie dbał o docenianie czy podkreślanie jego osiągnięć czy zasług. Był odpowiedzialnym, mądrym, sprawiedliwym i kochającym mężem i ojcem. Coraz mniej wśród nas osób, o których można pisać wyjątknie dobrze.

Władku, pozostanie po Tobie pustka w sercach bliskich i przyjaciół, pustka w gronie inżynierów i pustka wśród prawdziwych kibiców żużla.

MIROSŁAW BORYCZKO

Członkowie organów MOIB

PREZYDIUM RADY:

1. Boryczko Mirosław – przewodniczący Rady
2. Karczmarczyk Stanisław – wiceprzewodniczący
3. Przystał Gabriela – wiceprzewodnicząca
4. Gabryś Elżbieta – sekretarz
5. Pachla Filip – skarbnik
6. Skawiński Jan - członek

OKRĘGOWA RADA:

1. Biliński Wojciech
2. Boryczko Mirosław
3. Czopek Grażyna
4. Gabryś Elżbieta
5. Galas Marek
6. Godek Jarosław
7. Karczmarczyk Renata Małgorzata
8. Karczmarczyk Stanisław
9. Knapik Adam
10. Kot Zbigniew
11. Kucharski Andrzej Michał
12. Łabędź Renata
13. Łukasik Krzysztof
14. Majda Krzysztof
15. Mierczak Małgorzata
16. Morańda Mateusz
17. Pachla Filip
18. Petko Jadwiga
19. Podkówka Kazimierz Edward
20. Przystał Gabriela
21. Racoń Zbigniew
22. Rafacz Tadeusz
23. Skawiński Jan
24. Solakiewicz Anna Ewa
25. Strzałka Jan
26. Szostak Józef
27. Żakowski Jan
28. Żakowski Ryszard

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA:

1. Płachecki Marian - przewodniczący
2. Chrobak Stanisław - wiceprzewodniczący
3. Damijan Ryszard – wiceprzewodniczący
4. Boryczko Małgorzata - sekretarz
5. Borsukowska – Stefanieczek Małgorzata
6. Butrymowicz Stanisław
7. Chmiel Roman
8. Duma Maria
9. Duraczyńska Krystyna
10. Gajewski Krzysztof
11. Hydzik Jerzy
12. Jaworski Tomasz
13. Kot Marta
14. Kosiński Krzysztof
15. Rawicki Zygmunt
16. Ryż Karol
17. Seweryn Krzysztof
18. Skoplak Grażyna
19. Sułkowski Tadeusz

OKRĘGOWY RZECZNIK ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ:

1. Janusz Marian - koordynator
2. Ciasnocha Andrzej
3. Franczak Zbigniew

4. Januszek Ryszard
5. Jastrzębska Elżbieta
6. Krzysztofowicz Paweł
7. Misygar Joanna
8. Płoskonka Piotr
9. Wisor – Pronobis Janina

OKRĘGOWY SĄD DYSCIPLINARNY:

1. Dyk Krzysztof – przewodniczący
2. Duma-Michalik Małgorzata – wiceprzewodnicząca
3. Cabała Marek – sekretarz
4. Bar Eugeniusz
5. Bronowska Agnieszka
6. Cierpich Marcin
7. Jasica Andrzej
8. Kuldane Andrzej
9. Ludomirski Bartosz
10. Mitka Stanisław
11. Moroński Andrzej
12. Moskal Krzysztof
13. Pyzdek Stanisław
14. Sokal Wojciech
15. Struzik Wojciech
16. Wingralek Joanna

OKRĘGOWA KOMISJA REWIZYJNA:

1. Ślusarczyk Kazimierz - przewodniczący
2. Opolska Danuta - wiceprzewodnicząca
3. Prażmowska-Sobota Danuta - sekretarz
4. Klepacki Tadeusz
5. Król Jan
6. Mąka Józef
7. Wisz Paweł

DELEGACI NA KRAJOWE ZJAZDY PIIB:

1. Biliński Wojciech
2. Boryczko Małgorzata
3. Boryczko Mirosław
4. Cerazy Lucjan Robert
5. Duma-Michalik Małgorzata
6. Gabryś Elżbieta
7. Karczmarczyk Stanisław
8. Korniak – Figa Krystyna
9. Kot Marta
10. Kucharski Andrzej Michał
11. Łabędź Renata
12. Łukasik Krzysztof
13. Mierczak Krzysztof
14. Płachecki Marian
15. Przystał Gabriela
16. Rawicki Zygmunt
17. Skawiński Jan
18. Ślusarczyk Kazimierz
19. Tylek Izabela Alicja

CZŁONKOWIE MOIB WE WŁADZACH KRAJOWYCH POLSKIEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA (PIIB):

1. Boryczko Mirosław – członek KR
2. Karczmarczyk Stanisław – członek KR
3. Rawicki Zygmunt – wiceprezes KR
4. Biliński Wojciech – wiceprzewodniczący KKK
5. Łabędź Renata – członek KSD
6. Prażmowska-Sobota Danuta – sekretarz KKR

LI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

Prezydium KZD PZITB w Opolu - w środku przewodniczący kol. Mirosław Boryczko z Oddziału Małopolskiego.

Nowi Członkowie Honorowi PZITB - gratulacje składają - kol. Mirosław Boryczko i prof. Kazimierz Flaga